

Przedpłata

na „Głos Narodu“ wynosi:

w Krakowie: rocznie kor. 53—
kwartalnie kor. 8—
miesięcznie kor. 2.70, z od-
roczeniem 40 hal. miesięcznie.
Adres Redakcji: Garbarska 7.

Telefon Nr. 309.

DZIENNIK POLITYCZNY, ZAŁOŻONY W ROKU 1893 PRZEZ JÓZEFA ROGOSZA.

REDAKTOR KIERUJĄCY: KAZIMIERZ EHRENBERG.

Numer pojedynczy 14 hl.

Numer pojedynczy na pro-
wincję 16 hal.

Ogłoszenia (inzeraty) przyjmuje przedsiębiorca tego działu p. Karol Armatowicz, w biurze inzeratowym „Głosu Narodu“ przy ul. Szewskiej l. 13, (tymczasowo wchodzą do biura inzeratowego od ul. Jagiellońskiej l. 5) pod zarządkiem p. Ignacego Piosnara. Od miejsca wiersza drobnym pismem (petit) za pierwszy raz 16 halerzy, za każdy następny raz 12 halerzy. Nadesłane po 40 halerzy od wiersza za każdy raz. Śluby, nekrologi etc. wiersz 80 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje we Lwowie S. Sokołowski, (pasaż Haussmanna, w Wiedniu Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurcie nad Menem, Berlinie, Lipsku, Wrocławiu). — M. Opelik, R. Mosse, M. Dukes, H. Schalek. W Paryżu [C] Adam rue de Varenne 88, Société Mutuelle de Publicité, A. Lorette directeur, rue Coumartin.

Nr. 53.

Kraków, Wtorek dnia 5 Marca 1901.

Rok IX.

PARLAMENT URUCHOMIONY.

Nasz korespondent wiedeński (—r.) pisze nam pod datą dnia wczorajszego:

Wielkie zwycięstwo rządu! Czesi zgodzili się na załatwienie ustawy o rekrutach, podatku wódczanego i inwestycji. Tym sposobem stał się parlament przynajmniej na pewien przeciąg czasu zdolny do pracy. Bądź co bądź jest to bardzo ważne zdarzenie, gdyż de niedawna jeszcze uważano taki zwrot za niemożliwy.

Układ pomiędzy stronictwami Izby polega na tem, że porządek dzienny Izby poselskiej będzie zmieniony; jako punkt pierwszy stanie na nim ustawa o rekrutach, jako drugi podatek wódczany, a jako trzeci inwestycje. Czesi zgodzili się załatwić te sprawy bez obstrukcji.

Na decyzję Czechów wpłynęło niezawodnie Koło polskie. Tylko bowiem przy gorliwej pomocy Koła mógł rząd osiągnąć sukces. Nie wchodząc w rzecz samą, pokazuje się jasno, że Koło polskie mogło wpłynąć na Czechów zachowując z nimi przyjazne stosunki, nie zaś zrażając ich sobie przez zajmowanie nieprzychylnego wobec nich stanowiska.

Czeska „Politik“, donosząc o zakończeniu rokowań prowadzonych z przywódcami partii młodoczeskiej w obecności ministra dra Rezeka, stwierdza iż Czesi w zamian za zgodę na przedstawienie porządku dziennego otrzymali od rządu wielkie ustępstwa. Pokazuje się zatem, iż polityka ich nie jest znowu tak lichą, za jaką ją osadzili wielcy mężowie stanu z Koła polskiego, udzielający z katedry pism konserwatywnych posłom czeskim nauki politycznego postępowania. Nad lojalnymi wykładami ekscelencji przeszli Czesi do porządku dziennego i — uzyskali daleko idące ustępstwa, podczas gdy Koło polskie, wierne swoim tradycjom, postanowiło odejść z niczem i chlubny swój zamiar przeprowadziło co do joty.

Obecnie może się kraj przekonać, czyja polityka jest lepszą: Czechów, którzy w zamian za koncesje na rzecz państwa, wymagają koncesji na rzecz swojego kraju, czy też Polaków, wysługujących się rządowi bezinteresownie — o ile to się odnosi do interesów polskiego społeczeństwa, bo o własnych, idealnych czy realnych, o to już mniejsza, umieją ekscelencje dobrze pamiętać.

Parlament byłby zatem na razie uruchomiony. Nie trzeba wszakże w optymizmie posuwać się daleko. Podstawa, na której się opiera praca parlamentarna jest słabą i kruchą i mogą zajść nieprzewidziane okoliczności, które wazytko są w stanie wywrócić do góry nogami. — Trzeba bowiem mieć na uwadze, że pokój każdej chwili zakłócić mogą bądź czescy bądź niemieccy radykałiści. Palnego materiału jest podostatkiem i lada iskra spowodować może nowy wybuch. Dlatego to, co zaszło, brać trzeba cum grano salis.

Z KOŁA POLSKIEGO.

WIEDEŃ 4 marca.

Koło polskie odbyło dzisiaj po południu posiedzenie, na którym przewodniczył Dzieduszycki, gdyż Jaworski jeszcze ciągle chory na lekkie zapalenie płucnej. Na wstępie poświęcił przewodniczący wspomnienie pośmiertne ś. p. Mycielskiemu. Koło uchwala wysłać do rodziny telegram kondolencyjny.

Dzieduszycki przedstawia sprawę rokowań między stronictwami, celem uruchomienia parlamentu i uczynienia go zdolnym do pracy. Rezultatem rokowań jest, że rekrut (podatek krwi) i podatek od wódki będą uchwalone bez obstrukcji Czechów. Dzieduszycki wnosi, aby Koło gło-

sowało za temi dwiema sprawami i aby je postawiono przed inwestycjami.

Romanowicz zapytuje, co zrobiono dla kraju podczas rokowań? Czy zapewniono nam regulację rzek i budowę kanałów? Czechom i Niemcom robią ustępstwa, a my wyjdziemy z kwitkiem, jak zwykle. Zapytuje, czy komisja parlamentarna żądania nasze rządowi postawiła? Co do podatku od wódki porusza mowca myśl, aby zamiast 10 groszy pobierano 15 od hektolitra, a wówczas Styryja będzie zadowolona i Galicja nie będzie potrzebowała płacić dla innych krajów 250.000 koron rocznie!

Abrahamowicz E. wskazuje, że gdy będzie mowa o regulacji Dniestru, to należy regulować go wraz z dopływami.

Raport powiada, że nasz kanał galicyjski będzie budowany razem z kanałami zachodnimi.

Koło uchwala głosować za przedstawieniem porządku dziennego, a to, aby na pierwszym miejscu postawić pobór podatku krwi (rekruta), następnie podatek od wódki a potem inwestycje. Gdyby się okazała potrzeba, Koło przeczynałoby mowę dla tej sprawy nowego porządku dziennego.

Romanowicz urguje Dzieduszyckiego o odpowiedź w sprawie wodnej.

Dzieduszycki odpowiada, że sprawa zależy od działalności członków komisji wodnej. (Odpowiedź godna tradycji. Gałceji znowu figę pokaza, albo co najwięcej oświadczył jej, że rząd sprzyja krajowi. Przyp. Red.)

Do komisji ekonomicznej wybrano: Jędrzejowicza, Kozłowskiego, Merunowicza, Romanowicza, Piepessa, Kolischera i Sapiebę.

Pp. Danielak i Rotter domagali się, aby na najbliższym posiedzeniu Koła wziąć pod obrady sprawę gimnazjum w Cieszynie.

W SPRAWIE ŚWIDNICKIEJ.

Wychodząc z zasady, że najlepszą drogą dojścia do prawdy i wyrobienia sobie przedmiotowego sądu, jest wysłuchanie obudwu stron, udzielamy z kolei głosu p. Rayskiemu, który na piśmie dyrekcji Banku galicyjskiego, zamieszczone w nr. 51 „Głosu Narodu“, odpowiada jak następuje:

Szanowni Panowie!

Wcale mię nie dziwi, że dyrekcja Banku galicyjskiego chce zatrzeć niemiłą jej sprawę Świdnicką i lawirując między memi zarzutami, wprowadza w błąd opinię publiczną przez niezgodne z prawdą przedstawianie faktów rzeczywistych.

Prawdą jest, że zgłaszałem się do Banku galicyjskiego z początkiem zeszłego roku, lecz nie z prośbą o uregulowanie stosunków majątkowych, tylko z propozycją przystąpienia do interesu drzewnego i fabryk. Interesy moje bowiem wcale tak zawikłane nie były, jak je chce Bank przedstawić, choć były długie; gdyby tychże nie było, nie potrzebowałbym wchodzić w interes z Bankiem i płacić mu tytułem prowizji za zapłacenie 40.000 zlr. długów, prócz procentów od tychże, jeszcze po 12.000 koron rocznie przez lat pięć.

Najlepszy dowód, że już w pierwszej połowie lutego 1900 r. stanęła pisemna umowa między Bankiem a nami, w której nie było wcale mowy ani o administracji majątku, ani parcelacji, li tylko o fabryce i dostawie drzewa do tejże. I to uznał Bank za dostateczne na pokrycie zaciągających u niego zobowiązań. Umowa nasza była napisana po polsku. Przecież na przetłumaczenie tejże na język niemiecki, Bank nie potrzebował aż czterech przeszło miesięcy! Ale Bank dobrze wiedział, że przeciąganie terminu wypłat musi się skończyć katastrofą.

I na to tylko Panowie czekaliście. I kiedy już na inwentarz naznaczona była licytacja na dzień 11 czerwca na 8 rano, przyjeżdżają delegaci Banku pp. Pilzer i Klein do Barfeldu, wzy-

wają nas tamże, lecz interesu jeszcze nie kończą. Dopiero w niedzielę 10 czerwca, w południe, przyjeżdżają do Świdnika z gotowym niemieckim kontraktem, wiedząc, że ja języka tego nie umiem, rejent zaś nie umie polskiego i pod presją licytacji zmuszają mię do podpisu kontraktu. Poszczególne tegoż punkty przy czytaniu tłumaczyli mi pp. Piltzer i Klein, jak sami chcieli. Pp. Piltzer i Klein, powróciwszy do Krakowa, opowiadali z tryumfem, że kontraktem związali mię jak barana i, jeżeli zechcą, Świdnik w ośm dni będzie ich własnością. Moja nieznanomość języka niemieckiego zapewne podała dyrekcji świetną myśl przysłania tego kontraktu w wilję licytacji do podpisania tam, na Węgry, gdzie notariusz nie zna polskiego języka. Że to nie było konieczne potrzebem, dowodzi fakt, że kontrakt o kupno Świdnika był także w niemieckim języku spisany, zawarty jednak w Krakowie, gdzie mogłem jego znaczenie z całą dokładnością sprawdzić przez bezpośrednie tłumaczenie notariusza.

Ustęp pisma Banku, zaczynający się od słów „Ostatecznie Bank, widząc możność uregulowania jego stosunków majątkowych“ i t. d. w dalszym ciągu niedokładnie i mylnie zestawia fakty, czego dziś dla braku miejsca nie wykazuję i odkładam do dalszego ciągu przy rozbiórce szczegółowym umowy w dalszych publikacjach.

Nie przeczę, że gdy Bank gal. składał opóźnienie w objęciu interesów świdnickich na brak fachowych sił do fabryki i pytał mię, czy nie znam kogo odpowiedniego, zaproponowałem p. Hirscha na kierownika fabryki, ale żadną miarą na administratora majątku i wszechwładnego pełnomocnika z pełnym upoważnieniem robienia w majątku co mu się podoba, a więc rozporządzenia pieniędzmi na mój rachunek i moją odpowiedzialność, a bez mojej wiedzy, woli i współudziału, jedynie za porozumieniem i niby kontrolą pp. Pilzera i Kleina. Jeżeli Bank tak umie sobie dobierać ludzi zaufania, to, chcąc być konsekwentnym, powinien zrobić p. Pilzera presem tej instytucji, p. Kleina ober dyrektorem (który to tytuł przyjmuje podczas swych kosztownych wizyt w Świdniku), a p. Hirscha głównym kasjerem bez kontroli, w myśl bezkontrolowej metody Banku, stosowanej w Świdniku, gwoli nie krepowania pieniężnych obrotów administracji.

Czemu Szanowna Dyrekcja nie podaje powodów niemożności porozumienia z Hirschem i mnie tylko przedstawia jako człowieka niezgodnego? Wszakże to p. Hirsch zaraz po objęciu wszechwładnego zarządu w moim majątku zaczął ge-schäfta po swojemu robić, systematycznie ciągnąć pieniądze z czego się tylko dało, sprzedając wszystko za bezcen w porozumieniu z żydami i niszcząc pospiesznie całe moje nakładowe gospodarstwo. I tak: 1) Sprzedano buhaja w Kru-szyńcu (folwark) nietylko wbrew woli ale i wiedzy mojej za cenę, wiadomą tylko Hirschowi i nabywcy, mimo, że buhaj był zakontraktowany z gminą, która płaciła za niego 50 zlr. rocznie. Na tymże folwarku sprzedano 36 sztuk jałownika żydom po 12 zlr., chociaż dawano poprzednio po 17 zlr. za sztukę.

2) Kiedy wyjechaliśmy raz do Krakowa, sprzedano pospiesznie 14 krów z mojej obory w Świdniku i wyprowadzono je w nocy mimo oporu pastucha, który ich nazywał od złodziej i łajdaków, co w nieobecności pana sprzedaję i wprowadzają było ukradkiem. Ile za te krowy wówczas wzięto i komu sprzedano nic nie wiem.

3) W Ładomerze również posprzedawano konie i woły bez mojej wiedzy.

4) Sprzedawał p. Hirsch w miasteczku jakby na licytacji, bc ogłaszając przy bębnie, domy, jako to: hotel, karczma, trafikę, a od Dyrekcji Banku dostałem rozkaz, byśmy zaraz podpisali kontrakty, podane przez p. Hirscha. Domy te sprzedawał p. Hirsch „swoim żydom“, a za jakie ceny, wystarczy nadmienić, że nowy hotel, wydzielony rocznie za 1.200 zlr., sprzedawał p. Hirsch za 10.000 zlr.

Gdy się temu oparłem, dostaję w cztery dni

później list, w którym mi donoszą, że dostali ofertę na tenże hotel na 14000 zlr. z groźbą, że jeżeli nie podpiszę dobrowolnie, to sprzedadzą go „w drodze egzekutywnej”, dodając przytem, że opór mój nie wytrzyma krytyki prawnej. —

5) Karczmę w śródmieściu sprzedał p. Hirsch za 2000 zlr., gdy sama łąka należąca do niej, nie licząc zabudowań i placu, warta więcej niż ta suma.

6) Plac i trafikę sprzedał Hirsch za 1000 zlr. Gdy i tego kontraktu nie chciałem podpisać, nabywca przyszedł do mnie i ofiarował mi kubana 500 zlr., bym nie odmawiał podpisu. Gdy powyższy fakt opowiadał w Krakowie p. Tołkocze żaląc się na ten sposób parcelacji p. Hirscha, p. Tołkoczko, prezes Rady zawiadowczej, odpowiedział mi następujące słowa (co do kubana): „No to cóż, gdy panu dawał, trzeba było brać”. W parę tygodni potem ofiarowali mi żydzi Świdnicy 5000 koron za sam plac bez trafiki.

Oprócz tego, jak słyszałem, posprzedawał p. Hirsch jakieś pola, ile, komu i po czemu, nie wiem.

Sprzedawali i wywozili furami owies, paszę, słomę; czy sprzedawali czy rozdawali, tego nie wiem. Prócz tego bierze p. Hirsch do tej chwili dla swojej krowy i jałówki pięć cetnarów najpiękniejszej koniczyny i siana tygodniowo, owsa dla gęsi bez rachunku, podczas gdy moje 4 krowy, które mi pozostawili do użytku, nawet dostatecznej ilości słomy nie mają, a sól dla nich muszę sam kupować. Jedynej parze koni, którą mi pozostawiono, dają tylko raz dziennie obrok, z surowego polecenia p. Hirscha, zarząd zaś w Świdniku, Hirsch et Comp. ma na swój wyłączny użytek dwie pary koni a często używa ich i więcej.

Oto zaledwie kilka przykładów moich nieporozumień z p. Hirschem, z których mi p. p. dyrektorzy w swej odpowiedzi robią zarzut, a ja się pytam, czy gdyby w ich majątkach ktoś prowadził podobną gospodarę, czy tolerowaliby podobne na nadużycia? (Dok. nast.)

Teodor Rajski.

Kość niezgody.

Na rozwoju wypadków w Chinach sprawdza się stare przysłowie: „Im dalej w las, tem więcej drzew!” Przebiegli, cierpliwi pełnomocnicy chińscy, przewlekający w nieskończoność pertraktacje pokojowe, wytknęli sobie, jak widać, całkiem jasno cel jeden: Wywołać między mocarstwami niezgodę! — i do celu tego dążą wytrwale krok za krokiem.

Oto Rosja postanowiła spróbować, czy się jej nie uda osiągnąć drogą osobnego układu z Chinami te-

go, do czego polityka jej zdążyła już oddawna, mia nowicie zawiadując Mandżurją. Zawarty układ ma naturalnie pozostać na razie tajemnicą, ale Chiny, jak wogóle zawsze, tak i teraz nie zachowały sekretu, lecz owszem sam rząd chiński zawiadomił Japonję o zawarciu układu z Rosją. Wiadomość ta wywołała wśród sprzymierzonych całkiem uzasadniony niepokój, a nawet burzenie, gdyż właśnie w chwili, kiedy reprezentanci mocarstw konferują w Pekinie nad warunkami pokoju i nad środkami ich wyegzekwowania, Rosja za ich plecami, na własną rękę zawiera korzystne dla siebie układy z Chinami.

Toteż wszystkie mocarstwa, z wyjątkiem Francji, zaprottestowały energicznie przeciwko umowie chińsko-rosyjskiej. Teraz wszystko zależy od tego, jakie stanowisko zajmie wobec tego protestu rząd rosyjski.

Jeżeli Rosja uważa obecną chwilę za nadającą się do przeprowadzenia swych planów za jakakolwiekby cenę, w takim razie niebezpieczeństwo byłoby wielkie. Zdaje się jednak, że Rosja, jak zwykle, nie oberze jeszcze teraz drogi przemocy, ale będzie czekała cierpliwie póki nie nadejdzie jeszcze stosowniejsza chwila. W każdym razie możnaby przypuszczać, że jeżeli Rosja może zrobić na razie pewne drobne następstwa, to jednak nie zechce pewnie cofnąć się na całej linii.

Od pewnego czasu da się zauważyć w polityce dworu petersburskiego pewien zwrot od tych tendencji, które wywołały słynny manifest pokojowy cara, a specjalnie co się tyczy Chin, to minister Witte, jak się zdaje, myśli w najbliższej przyszłości osiągnąć ostateczne sukcesy długoletniej polityki rządu rosyjskiego wobec Niebieskiego Państwa. Otóż według wszelkiego prawdopodobieństwa, protest mocarstw przeciwko układowi rosyjsko-chińskiemu może być uważany nad Nową za akt nieprzyjazny Rosji.

Ciekawą jest wiadomość, podana przez półurzędowe dzienniki niemieckie i angielskie, że impuls do rzekomego protestu mocarstw przeciw ugodzie mandżurskiej, wyszedł od Li Hung-Czanga i Czanga.

Jeżeli to prawda, w takim razie nie należałoby wątpić, że pełnomocnicy chińscy intrygują między mocarstwami, byle tylko poróżnić je z sobą.

„Köln. Ztg.” pisze, że mocarstwa nie mogą dopuścić, aby Rosja odnosiła korzyści kosztem państw innych. Przedewszystkiem każde państwo musi mieć pewność, że odbierze od Chin to, co mu się należy. Zwłaszcza kwestję odszkodowań i kosztów wojennych należy zagwarantować, a dopiero potem ugodą mandżurską przestanie Niemcom zawadzać. Jeszcze ostrzej odzywają się pisma londyńskie, w których wiadomość o układzie mandżurskim wywołała wprost popłoch.

Właśnie teraz, gdy świat już przestał się interesować biegiem wypadków na dalekim Wschodzie, układ rosyjsko-chiński i wywołany nim protest mocarstw, zwrócił znów powszechną uwagę na Chiny, gdzie może się zaczyna dopiero ostatni, ale najgroźniejszy z wszystkich akt politycznych zakłócań.

Z KRAJU.

LWÓW 3 marca.

Defraudacja w magistracie. — Komiczna komisja. — Opakowanie soli. — Miejska Kasa oszczędności. — Echo procesu przeciw socjalistom przemysłkim.

Przez parę tygodni jeszcze niewątpliwie będzie dla nas „sensacją” sprawa Nowickiego, urzędnika magistratu, który, mając wiele na sumieniu ze swego urzędowania i nóż na gardle za zobowiązania wekslowe, zamarzył o egzystencji za morzem. Fakt nieuczciwości Nowickiego, jako urzędnika, i lekkomyślności, jako człowieka, nie da się zaprzeczyć. W kołach bezstronnych sędziów szczerze Nowickiego żalują, bo był to dawatej człowiek porządny, obowiązkowy i pracowity. Podnoszono w dziennikach naszych, że był on u OO. Jezuitów klerykiem, lecz został wydalonym. Owóż rzecz miała się o wiele inaczej — na drodze przyszłemu ascecie stanęła śliczna, roznymna i dobra kobieta; młody kleryk zakochał się ognicie i, gdy to jeszcze było możliwe, wystąpił z klasztoru i ożenił się. Przed jakimiś ośmioma dopiero laty prowadzenie się jego poczęło szawankować, — złe towarzystwo tak ogarnęło go swymi zgubnymi wpływami, że przejął się utracjusostwem i potem wszedł na drogę prostej niuczciwości. Za trzy do czterech tygodni będzie już Nowicki przypuszczalnie we Lwowie. Jaki władza sprawiedliwości będzie nad musiała wydać wyrok, to okaże się może już niebawem, magistrat bowiem pracuje teraz z całym wysiłkiem, ażeby ostatecznie stwierdzić rozmiary szkód, jakie Nowicki wyrządził gminie, jako urzędnik. Potrzebne to jest dlatego, że ktoś z rodziny (rzecz utrzymywana w tajemnicy) ofiarował się pokryć wszelkie braki, wynikłe z urzędowania Nowickiego w magistracie, tak, że gdyby to się stało, Nowicki odpowiadałby jedynie jako administrator kamienicy miejskiej za 3000 k., a nie także jako urzędnik. Co do wersji, jakoby częścią deficytu chciał wziąć na siebie sekretarz p. Dziubiński, jako były szef biuro Nowickiego, to jest to tylko wersja. Bowiem malwersacje swe popełniał Nowicki nie tylko za szefostwa p. Dziubińskiego, lecz jeszcze za trzech czy czterech szefów biura prezydalnego; żaden atoli z nich nie poczuwa się do winy z racji niedokładnego wykonywania kontroli, do jakiej byli obowiązani, a kontrola to była oczywiście taka, jaką stosować zawsze wolno i należy względem urzędników, przeciwko którym nie ma się żadnych podejrzeń.

W aferze Nowickiego i jej odgłosach przejawiał się jednak we Lwowie wielki brak obiektywności sądu. Dlatego, że znalazł się w magistracie lwowskim defraudant, czy złodziej, rzucano anatemę na uczciwość całego stanu urzędniczego w magistracie, a wyrazem tego wykłęcia jest wybór komisji z łona Rady miejskiej, ażeby był organ do kontrolowania nie tylko wszystkich kas, ale i tohu urzędowania biur. Wybór tej komisji chwaliła Rada prawie jednomyślnie i członków komisji wybrała, aby nikt Rady nie posądził, że

— Do widzenia, panie Carré! A propos, pan wie pewnie, że pan Sawa Paska pojechał w sprawach służbowych na parę dni do Konstantynopola, powróci podobno z końcem tego tygodnia.

— Tak! Dobrze! Zawiadomię o tem moich znajomych... Adieu!

XIII

Afera Luiziny Giamboni była wypadkiem dnia, prawdziwym szczęściem dla towarzystwa w Sofji.

W życiu politycznym panowała jakby cisza przed burzą, nic nie zakłócało spokoju, innych miejscowych zdarzeń nie było na razie żadnych — nikt się nie zaręczył, nie było wesel, ani wstrząsających w szeregach zerwań między narzeczonymi, ani nagłych wypadków śmierci, nic, nic zgola, coby mogło zająć, wiecznie łaknących podobnych wrażeń ludzi. I gdyby wśród tego nie była się zdarzyła owa afera, o czemżeby byli rozprawiali biedni ludzie na zebraniach towarzyskich, koncertach w restauracji „Pana-chów” i pod „Czerwonym Rakiem”.

Nieszczęśliwe panie, które doszły do nadzwyczajnej wprawy w władaniu językiem, byłyby z pewnością w tym czasie zupełnie zapomniały mówić.

To też, gdy doczekano się wreszcie tak sensacyjnej sprawy, obrabiano ten temat na wszystkie możliwe strony, komentowano i wysnuwano najróżnorodniejsze wnioski. Ci z panów, którzy daremnie błagali o jeden uśmiech, jedno przychylnie spojrzenie pięknych, czarnych oczów Luiziny, twierdzili, że dawno już o tem wiedzieli, że ta szansonistka ma pomieszane zmysły, co zresztą teraz jest już niewątpliwie, poświadczyl to bowiem tak znakomity lekarz, jak doktor Kruze.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

POD SZTANDAREM WOLNOŚCI.

Powieść na tle współczesnych stosunków bułgarskich.

48)

Zdaje się, że Bratow wie wszystko dokładnie, ale musiał dać słowo, które go obowiązuje do milczenia.

Pomóżd Luizynie do ucieczki, jest wobec nieobecności Paski, rzeczą bardzo trudną, prawie niemożliwą! A wreszcie odwiedziłem ją w więzieniu, korzystając z przywileju lekarza policyjnego i mówiłem jej o ucieczce; tę myśl odrzuciła Luizina stanowczo. W wszystkich innych kwestiach milczała uparcie.

Nie wyglądała ona bynajmniej na istotę przynębną, owszem na jej twarzy malowało się zadowolenie takie, jakiego można widzieć u człowieka, który przez ćwierć wieku chciał czegoś dokonać, do czegoś dążył i nareszcie zdołał to doprowadzić do skutku.

Nie pytała się nic o Lugina. Ja sam zaczętem o tę kwestję i powiedziałem jej, że w przeciągu czterech do pięciu tygodni Rosjanin przyjdzie do zdrowia.

Na tę wieść zaświeciły się jej oczy radośnie... Nie mam do tego pretensji, abym umiał odgadnąć myśli ludzkie, ale zdaje mi się, że te promienie, które zaświeciły w jej oczach, znałyby mniej więcej:

— Przecież to dobrze, że nie trafiłam go w samo serce i że będzie mógł jeszcze żyć, najprzód mam mu niejedno do powiedzenia, a powtóre dobrze się stało, że n'e popełniłam zbrodni... ma i tak dość do zniesienia, zanim się z tej rany wyleczy...

— Ale zagadałem się... chciałem panu coś powiedzieć... aha prawda... wiesz pan, że ja... że ja... jako lekarz policyjny... naprawdę jestem te-

go zdania, że Luizina spełniła ten czyn... wstanie chwilowej... chwilowej nieprzytomności umysłu, w stanie niepoczytalnym!

— Z pewnością! Cokolwiek złego jej zrobił ten Rosjanin, ten Lugin, czy Murowski, to i tak, jestem pewny, nie byłaby do niego strzelała, gdyby nie była właśnie... jak mówiłem... nieprzytomną... musiałbym ją naturalnie obserwować przez przeciąg trzech do czterech tygodni... musiałaby zostać w zamknięciu, ale nie byłoby to właściwe więzienie... nie wiem tylko, co powie na to Ruszkin, czy zechce mi uwierzyć...

— O to ja się już postaram!

Długo jeszcze naradzali się z sobą. O godzinie kwadrans na ósmą zjawił się agent z zaproszeniem do Ruszkin.

Ruszkin przyjął Carrégo bardzo uprzejmie.

— Panie Carré, przypadek odkrył panu, doktorowi Kruze i Draganowi Bratow familijne tajemnice. Znam was dobrze i wiem, że nie zdradzicie ich nikomu. Co panów zaprowadziło w nocy do Paski, nie trudno mi się domyśleć... chcieliście prosić Sawy o pomoc dla Luiziny Giamboni.

— Tak jest! Czy pan wie, panie Ruszkin, jakie jest zdanie doktora Kruzego? Panna Giamboni, w chwili wykonania czynu, znajdowała się w stanie nieprzytomnym, w stanie zaburzenia umysłu, musi więc przez dłuższy czas zostać pod obserwacją.

— Tak!... hm! No, gdyby Sawa tu był, to mógłbym mu spokojnie tę sprawę oddać w ręce....

— On może przecież powrócić! Ja... ja nie mam do niego żalu, załagodzimy jakoś tę sprawę, jeżeli... jeżeli...

— No dobrze, panie Carré! Już wszystko dobrze! Sprawa załatwiona! Ale pan musisz ręczyć i za Bratowa! Ten czuje do Sawy nienawiść jeszcze od zeszłego roku i tylko myśli, jakby się zemścić...

— Niech pan będzie spokojny... ja ręczę!... Żegnaj pana, panie prefekcie!

chodzi może o ukrywanie nieładu, nieczystych sprawek, może nawet wprost szalbierstw i kradzieży. Atoli z tej uchwały Rady wypływa jej brak znajomości władzy, zapoznanie pewnej najprostszej etyki, wreszcie powierzchowność w traktowaniu siebie samej. Bo jakkolwiek statut gminny powiada, że Rada miejska ma prawo czuwać nad gospodarką gminną, to jednak z tego nie wynika, że każdy ze stu radnych, czy też ta nowa komisja, miałaby prawo obchodzić wszystkie biura i wpaść po fachach biurka, czy też tam niema czego, co z dawną zalega, a więc ścigać z urzędnika protokół, dlaczego białe nie jest zielonym, a olówek lampą. Do czuwania nad pilnością biurową urzędnika są szefowie departamentów, wiceprezydent magistratu, a w trzeciej instancji prezydent miasta; najważniejszą zaś i najskuteczniejszą jest w tej mierze czujność ze strony szefa departamentu, bo w swem biurze rozdziela pracę, ma więc w najlepszej ewidencji to, co każdy urzędnik zrobił, a co zamierzał. Rada komisję wybrała w tej dobrej wierze, iż ta komisja zdoła naprawę coś zrobić ponad niespodziewane szkontrum. Ale chyba rychło sama komisja przestała w to wierzyć, iżby zdołała się znaleźć we właściwej roli, rewidując biura i w nich najrozmaitsze akta. Z tem byłaby jeszcze i ta bieda, a raczej niemożliwość, że wszystkie akta, odnoszące się do spraw poruczonego zakresu działania, są też względnie tajemnicą, jakże więc miałyby być woino wertować te tajemnice jakiejś komisji, którą Radzie podobało się wybrać.

Reasumując to, co powyżej powiedzieliśmy, musimy przyjąć do następujących wniosków: 1) Nie ma drugiej podobnej, wielkiej instytucji urzędowej, gdzieby urzędnikom wkładano na kark tyle kontroli — zwłaszcza niefachowej; 2) wybór wspomnianej komisji jest wyrazem nie rzeczywistej potrzeby, lecz aktem nienawiści, jaką żywi radykalna grupa z Rady miejskiej ku prezydentowi; komisja ta oprócz tego, że będzie reprezentantką nienawiści do prezydium, stanie się tylko balastem, — lub instytucją operetkową; 4) wskutek niuczynowości jednego manipulacyjnego urzędnika, grono, złożone z przeszło trzystu urzędników, zarówno konceptowych, technicznych, rachunkowych i manipulacyjnych — zostało odsądzone od czci i wiary.

Święta miał rację jeden z najgłębszych naszych radnych, dr Maryański, gdy wytknął Radzie, że za głęboko wdziara się w atrybucje magistratu!

Wydział krajowy jest w pełni rokowań o dostawę eleganckich, mocnych kartoników na opakowanie soli kuchennej. Sól wielicka i bocheńska, biała i zielonkawa, sprzedawana w stanie miłym — w użyciu tylko w zachodniej części kraju — miewa najgorsze dla zdrowia domieszki, bo i wapno i gips i piasek i nawet śmiecie. Sprzedawana w naszych stronach w topkach warzonka, rzucana przy transporcie w mokry, brudną słomę, przychodzi do sklepów po prostu oblepiona błotem, a nadto potłukiwana, tak, że nieraz na kilogramie brak owej topce trzydziestu i więcej dgr. Temu wszystkiemu ma więc być zaradzone i to już niebawem. Topki otrzymają kartonowe opakowanie w kształcie stożka, a na opakowaniu będzie podana waga i cena. Tak samo mieniona sól wielicka i bocheńska, będzie pakowana w podłużne pudełka i sprzedawana po 14, względnie po 12 centów za pudełko soli o wadze 1 kg. netto. Ceny więc nie będą ani trochę wyższe od dzisiejszych, a w takim opakowaniu sól musi być zupełnie czysta i waga pełna. Tę wielce pożądaną nowość ma Wydział krajowy nadzieję dać już od pierwszego lipca b. r.

Sprawa miejskiej Kasy oszczędności powoli posuwa się naprzód. Obecnie zszedł taki zwrot: Jak wiadomo, gmina przedłożyła Wydziałowi krajowemu statut Kasy do zatwierdzenia ustępu, opiewającego, iż gmina gwarantuje bezpieczeństwo wszystkim wkładkom. Wydział krajowy zrazu nie chciał i słyszeć o zatwierdzeniu statutu tego dopóty, dopóki kraj nie będzie uwolniony od gwarancji, danej wkładkom gal. Kasie oszczędności, a to z obawy przed niebezpiecznym konkurentem, jakim dla galicyjskiej byłaby miejska.

Obecnie zaś Wydział krajowy już nieco sfolgował w swej zawziętości i, zabawiwszy się w krytyka statutu (co właściwie nie jest zdaniem Wydziału krajowego), objawił gotowość zatwierdzenia statutu pod warunkiem, że gwarancja gminy za składki będzie dochodziła do kwoty tylko dwunastu milionów koron. Być może, że gmina zgodzi się na to ograniczenie, bo zależy jej na wprowadzeniu w życie Kasy oszczędności, a z nią tak humanitarnej i niezbędnej instytucji, jak miejski zakład zastawniczy, który zysków nie przyniesie, a czerpieć ma swe żywotne soki z dochodów Kasy oszczędności. Ta miejska Kasa ma powodzenie zapewnione, bo gdy w galicyjskiej ustaną gwarancja kraja, galicyjska będzie sobie nadal instytucją, opartą o jakiś tam (choćby jak dawniej: asteromiljonowy) fundusz rezerwowany, podczas gdy Kasa miejska będzie miała za sobą powagę majątku gminy m. Lwowa, t. j. 51½ milionów koron.

Wiadomo, że wiedeńska „Militär Ztg.“ przyniosła w formie pogłoski wiadomość, jakoby komendant korpusu przemyskiego, generał Galgotzy miał zostać po Windischgratzu inspektorem armji. Wiadomość

ta nie jest bezpodstawa, jeżeli nie czeka p. Galgotzy nominacja na drugiego przybocznego adjutanta cesarskiego, o czem również mówią w galicyjskich poważnych kołach. Faktem bowiem jest, że generał Galgotzy z Przemysła odstąpił mści, a ponieważ jego zdolności strategiczne są niepoślednie, więc nie przygotowują dlań jeszcze „den blauen Bogen“. Dlaczego zaś p. Galgotzy z Przemysłem się rozstał, a raczej w firmie dłuższego urlopu już się rozstał, wyjaśnienia dostarcza niedawny głośny proces socjalistów przemyskich. Postępowanie p. Galgotzygo w sprawie delegowania innego sądu dla sprawy socjalistów przemyskich, miało go podobno narazić poważnym sferom rządowym w naszym kraju i w tem właśnie należy, jak się zdaje, szukać powodu, dla którego p. Galgotzy ma być przeniesiony z awansem do Wiednia.

(rs.)

ZE SWIATA.

RZYM 1 marca.

Przyszły „książę rzymski“. — Urzędowe orzeczenie o ostatnim wybuchu Wezwulusza. — Telefon między Rzymem a Paryżem. — Begacz-żebak.

W zeszłym tygodniu obwieścił urząd prefekt pałacu królewskiego, że królewska para w krótkim czasie pobłogosławiona zostanie potomkiem. Wiadomość tę przyjęła ludność z radosnym entuzjazmem i nikt nie chce nawet wątpić, że potomkiem tym będzie — syn. Rzymianie żądają oczywiście by mu nadać tytuł „księcia Rzymu“, czemu w sposób energiczny protestują inne miasta, a spór ten nawet przedostał się do prasy. Sprawę tę traktują tak serio, jakby małe dziecko już krzychało w kolebce ze słoniowej kości, jaką miasto Rzym ma zamiar mu ofiarować. Wyprawa dziecinna jest już gotowa, a wykonana jest z najdroższego płótna, przerabiana koronkami i wstążkami w stylu Ludwika XV. Część jej własnymi rękoma uszyła przyszła babcia, królowa-wdowa Małgorzata.

Z okazji ostatniego wybuchu Wezwulusza ogłosiło obserwatorium sprawozdanie. Według niego boczny wypływ lawy wulkanu nastąpił w sierpniu 1899 r., natomiast wzmożła się wybuchowa czynność krateru, jak o niej świadczą wybuchy w maju, sierpniu i październiku. Dopiero ostatnio wystąpił ze szczególniejszą siłą wulkan, podobnie jak w maju 1900 roku. Wskutek tego nawet jedna część szczytu kraterowego zapadła się. Na drugi dzień energia dynamiczna znacznie się zmniejszyła, co jednak nie wyklucza możliwości jeszcze niespodzianek wybuchowych.

Władze pocztowe przeprowadziły wreszcie instalacje w włoskich Alpach, potrzebne do telefonicznego połączenia Rzymu z Paryżem. Koszty tej instalacji wynoszą li tylko w okręgu alpejskim okragło 600.000 waszych koron. Pracowano przeszło 7 miesięcy nad przeprowadzeniem połączenia, które z niezwykle uciążliwościami było w górach połączone. Francja pracuje nad dalszym połączeniem ze swej strony także bardzo gorliwie w okręgu Alp nadmorskich. O ile się da obliczyć telefon między Rzymem i Paryżem będzie oddany już w jesieni do publicznego użytku.

Znany był w Genji typ starego żebraka, wydającego codziennie rękę do przechodniów przy rogu ulicy Piazza Maddalena. Od jakiegoś czasu stary Antonio Imossi nie pokazywał się już więcej na swym stanowisku, gdzie od kilkunastu lat go widywano; nie widziano go również wychodzącego z domu, gdzie mieszkał. Zawiadomiona o tem policja zarządziła rewizję w mieszkaniu żebracza, za jakiego opisują go uważała. Po wyważeniu drzwi wśród nie do opisania zaduchu i brudu znaleziono na tapczanie zwłoki Imossiego. W dzielnicy jego były jeszcze akcje poludniowej kolei wartości 30.000 lirów. Z procentów samych mógłby być żebrak całkiem dostatkowo utrzymać.

BERNO SZWAJCARSKIE 2 marca.

Nowe armaty dla Szwajcarii. — Kwestja obcokrajowców. — Ruchema gór. — Szwajcarska wieś z wystawy paryskiej.

Urządzenia i instytucje wojskowe w Szwajcarii, polegające głównie na organizacji t. zw. „milleji“, różnią się zasadniczo od urzędów wojskowych innych krajów. Pomimo tego w swoim zakresie i w zastosowaniu do potrzeb kraju, Szwajcarya wcale nie pozostaje w tyle pod względem wojskowym. Zdaniem bezstronnych fachowców broń szwajcarskiej piechoty przewyższa nawet niejednokrotnie broń innych państw. Artylerja wsiowa i góraska stoi na wysokim poziomie. Artylerja polowa otrzymała obecnie kilkanaście nowych dział z fabryki Krupa w Essen i Ehrharda w Disseldorfie. Próby z nowymi armatami są w pełnym toku.

Ostatni spis ludności, o którego wyniku niedawno wam donosiłem, wykazał niespodziewany prawdziwie wynik: olbrzymi napływ obcej ludności, nie stojący w żadnym stosunku do ilości tubylców. Wywołało to zaniepokojenie wśród ludności, a władze w poszczególnych kantonach, jak i władze administracyjne Związku, zabrały się z całą gorliwością do studjowania kwestji obcokrajowców. Szwajcarya chlubiła się zawsze, że jest bezpiecznym schroniskiem i azylum wszyst-

kich prześladowanych i zbiegów. Zbiegowie ci przy czynili się, co prawda, niemało do kulturowego rozwoju kraju, tem więcej, jeżeli się zważy, że często ci, którzy szukali ochrony i opieki pod sztandarem wolnej Helwecji, należeli do najbardziej wykształconych, postępowych i pełnych poświęcenia jednostek, i usługi swe chętnie oddawali Szwajcarii, gdy w ojczyźnie własnej rząd im przebywać zabronił. Teraz atoli zmieniły się czasy. Napływowa ludność w Szwajcarii stanowią przedewszystkiem robotnicy i fabrykanci, zwabieni niezwykłą łatwością zarobku. Naturalnie stanowią oni grzesną konkurencję dla miejscowej ludności, powiększoną i tem, że żadnych prawie obowiązków wobec państwa nie mają (jak np. nie służą w wojsku), korzystają zaś ze wszystkich dobrodziejstw urzędów i ustaw szwajcarskich (np. bezpłatne posyłanie dzieci do szkół, bezpłatne korzystanie ze szpitali i t. p.). Instytucje te opłacane są oczywiście drogą wysokich podatków krajowców i to wywołuje silne ich rozgoryczenie, spotęgowane jeszcze nietaktownem i wyzywającym postępowaniem przeważnej części obcokrajowców.

Grożąca w kantonie neuburskim katastrofa zaważenia się góry Clusette, której powolne obsuwanie się od podstaw przed kilku tygodniami już spostrzeżono, jest według wszelkich obliczeń i prawdopodobieństw niennikioną, zwłaszcza w chwili nastania odwilży. Rząd, okoliczne gminy i dyrekcja kolei Jura-Simplon, wzięły się za ręce i pracują nad zmordowaniem nad złagodzeniem przyszłej klęski elementarnej, której niestety odwrócić nie polobna. Od przedwczoraj zaprzestano wydobywania cementu, którego kopalnie u stóp góry się znajdują, po sąsiednich szczytach rozstawione są strażnice, mające w chwili nadejścia ostatecznej katastrofy strzałami zaalarmować ludność a najbliższe domy zostały już przez władze delozowane. Kolej kontynuuje swe prace celem możliwego zabezpieczenia i ochrony toru. Zdaniem geologów całą grozę i rozmiar katastrofy przypisać trzeba będzie może nie tyle runięciu olbrzymia, ile wylowowi sąsiedniej rzeki Arense, która zasypała nagle masą walącą się góry, wystąpi z brzegów i spowoduje olbrzymią powódź.

Jak wiadomo na wystawie w Paryżu była wybudowana śliczna stylowa wieś szwajcarska. Kapitał użyty na skonstruowanie tego miłkiego cacka wynosił 3 miliony franków, a akcje posiadające minimalną wartość 100 fr. stały w czasie trwania wystawy 130 fr. Niestety! przedsiębiorstwo zrobiło kompletne fiasco, akcje spadły do zera i obecnie odbywa się licytacja wsi przeprowadzona z prawdziwym wandalizmem w Paryżu. Kupcy i handlarze rozbijają i drą nieszczęśliwą wieś na gwałt, byleby do 15 kwietnia — według umowy plac uprzątnąć. W Szwajcarii panuje z tego powodu wielkie rozgoryczenie, dumą narodową Szwajcarów cierpi bardzo, a nawet egzystencja kilku wybitnych kapitalistów została zrujnowana. Pewien bankier w Bernie odebrał sobie z tego powodu życie. Był projekt, aby wieś szwajcarską pokazywać kolejno we wszystkich krajach Europy — plan ten oczywiście wobec tego stanu rzeczy został pogrzebany.

Mianowania. Wyższy sąd krajowy w Krakowie zamianował auskultantem praktykanta sądowego w Tarnowie Fr. Skorupskiego.

Wydział krajowy zamianował praktykanta techn. Józefa Próchnika i asystenta polit. Włodzimierza Rangego inżynierem.-adjunktami biura meljoracyjnego.

„GŁOS NARODU“

wychodzi w roku bieżącym pod tymi samymi warunkami i pod tą samą redakcją.

Co tydzień wychodzić będzie obficie ilustrowany aktualnymi rycinami, numer literacki, jako bezpłatny dodatek dla wszystkich Czytelników.

Prosimy prenumeratorów miesięcznych o rychłe wznowienie przedpłaty w celu uniknięcia przerwy w otrzymywaniu dziennika.

Przedpłata wynosi:

Na prowincji: Do końca roku 17 złr. — ct.; za miesiąc marzec 1 złr. 70 ct.

W mieście Krakowie: Do końca roku 13 złr. 50 ct.; za miesiąc marzec 1 złr. 35 ct.

Za granicą rocznie 26 złr.; za odnośnienie do domu w Krakowie miesięcznie 20 ct.

Razem z przedpłatą na „Głos Narodu“ można przesyłać przedpłatę na najlepiej czasopiśmo humorystyczno-satyryczne

„DJABEL“

Przedpłata kwartalna wraz z prze-

syłką pocztową . . . . . 2 korony
Przedpłata roczna 8

KRONIKA.

Kalendarz kościelny. Dziś we wtorek Fryderyka, opata, wyznawcy; w środę Kolety, panny i Marcejana, biskupa; we czwartek Tomasza z Akwinu, wyznawcy.

W środę w kościele św. Andrzeja przeniesienie relikwii św. Salomei.

Kalendarz myśliwski. W marcu wolno polować na gńszce, cietrzewie, dropie i pardwy. Dziki i lisy należy tępić.

Przez cały rok nie wolno polować i należy ochraniać: łanie, sarny [kozy], cielęta i spiczaki, tudzież samice gńszców i cietrzewi.

Kalendarz rybacki. W marcu ochraniać należy raka zarówno samca jak i samice.

Kalendarz astronomiczny. Wschód słońca rozpoczął się dziś o godzinie 6 minut 14, zachód przypada o godz. 6 minut 28, długość dnia godzin 11 minut 14.

Stan powietrza. Dnia 5-go marca o godzinie 7 rano barometr 737.0 termometr + 0.5 wilgotność 96. Wiatr zachodni 10.

Repertuar Teatru Miejskiego.

We wtorek, 5 b. m.: „Dyana“, komedia obyczajowa w 4 aktach St. Kozłowskiego.

W środę, 6 b. m.: „Zawisza Czarny“, dram. fantastyczny w 8 obr. K. Tetmajera (popul.).

We czwartek, 7 b. m.: „One“ (Wienerinne), komedia w 3 aktach H. Baha.

W sobotę, 9 b. m.: „Psyche“, tragedia dziecinna dla dorosłych ludzi w 3 aktach Zofii Wójcickiej.

W niedzielę, 10 b. m.: „Psyche“, tragedia dziecinna dla dorosłych ludzi w 3 aktach Zofii Wójcickiej.

Kupujcie tylko u Chrześcian!

* Marzec zawitał do nas zrazu przyjaźnie, ale zaraz z miejsca pokazał swoją niestałość. Pierwsze dwa dni przeszły z pozorną niby pogodą. W niedzielę chmury przyniosły nam deszcz, który padał przez całą noc i przez cały dzień poniedziałkowy, wskutek czego wszystkie nasze ulice szutrowane zamieniły się w błotniste jeziora. Wczoraj wieczorem przy oziębieniu powietrza, deszcz amienił się w śnieg, który niebawem okrył białym całunem wszystkie ulice i chodniki. Chodniki na plantach są tak rozmokłe, że stały się niepodobne do przebycia, chyba z ośmiu kaloszy a nawet razem z obuwiem. Atmosfera stała się wprost zabójczą nie tylko dla słabych, ale i dla najsilniejszych organizmów ludzkich. Nie dziwnego więc, że wobec takiego stanu zdrowotność miasta narażona jest na wielki szwank.

* Pożeganie ks. Bazylego Kozłowskiego. W lokalu Stowarzyszenia kapców i młodzieży handlowej zebrało się w sobotę wieczorem blisko sto osób, przeważnie członkowie „Czytelnicy“ z prezesem, radcą Wolańskim na czele i w znacznej części parafianie cerkwi św. Norberta z ks. prał. J. Borsukiem na czele. Nadto w gronie tem, liczącem wiele pań z polskiego obywatelstwa, obecni byli: ks. kan. Jnl. Drohojowski, dyr. J. Niedziałkowski, pp. Heim, Żelechowski, Dobrowolski, Wierzejski, Grabowski, Hićkiewicz, Matula i kilku z młodzieży akademickiej, która razem z chórem dopełniała całości tego grona, do którego kilka osób przybyło nawet z powiatu, aby wspólną uroczystą pożegnać ks. Bazylego Kozłowskiego, wikariusza tutejszej parafii grecko-katolickiej; ks. Kozłowski, który do miasta naszego przybył przed osmiu laty, przez cały ten czas nie tylko jednał uznanie swojego zwierzchnika, ks. prał. Borsuka, nie tylko ogólną miłość parafian, jako też inteligencji ruskiej, którą umiał skupić w jedno ognisko przez założenie „Czytelnicy“, ale co więcej, zyskał wielki miar pomiędzy publicznością polską, która w nim znalazła brata-Rusina, pracującego nad zjednoczeniem obu po-bratymczych szczepów słowiańskich.

Z powodu więc przeniesienia ks. Kozłowskiego do dyceezji stanisławowskiej, gdzie otrzymał stanowisko proboszcza, obecni żegnali solenizanta wspólnym bankietem, na którym pierwszy przemówił ks. prał. Borsuk, żegnając ks. Kozłowskiego, nie jako podwładnego, ale jako prawdziwego druha i doradcę, który obowiązki swoje pełnił bez wytechnienia w tej wyjątkowej parafii, której równej nie ma chyba w Ameryce, ponieważ około 1000 parafian rozrzuconych jest po za Krakowem, w Wieliczce, Wadowicach, Żywcu, Białej i Chrzanowie. Kończąc swój toast, życzył ks. Kozłowskiemu powodzenia na Wschodzie i „Mnoha ja lita“.

Imieniem „Czytelnicy“ przemawiał geometra pan Dankiewicz: ks. prał. Drohojowski życzył nowemu proboszczowi pozyskania tej sympatii, jaką cieszył się w Krakowie. W następnym przemówieniu ks. prał. Borsuk obzernie wspominał o życzliwości, z jaką się spotkał tu wśród Polaków, którzy nie tylko przyszli mu zawsze z pomocą moralną, ale ich pomocy materialnej w znaczniejszej części zawdzięcza dokonania dzieła odnowienia cerkwi i podniesienia

świątyni. Zaznaczając, że „przez“ swój osmnastoletni pobyt w Krakowie, przekonał się, że między Polakami dobrze jest żyć Rusinom, dziękował obecnym Polakom za tak liczne przybycie.

Imieniem parafian z powiatu przemawiał p. Bohdan, weterynarz z Chrzanowa, który oddając cześć Polakom, życzył, by wszyscy Słowianie żyli zawsze w zgodzie. Gorący entuzjazm wywołał dyr. Niedziałkowski, który w przemówieniu swoim zaznaczył, a by nie myśleć o waśniach, ale o zgodzie, bo dwa ludy bratnie rozdzielać mogą tylko ci, którym na tem zależy. Naszem zadaniem jest nie rozdzielać, ale łączyć i w miłości wzajemnej iść ręką w rękę. Polak przestanie być Polakiem, jeżeli nie będzie kochał braci Rusinów! W tym więc duchu wnoszę twoje zdrowie księże Bazylu!

Po kilku chorałnych pieśniach, wykonanych przez dobre głosy pod kierunkiem p. Budzynowskiego młod., ks. Bazyl Kozłowski przemówieniem swoim zaznaczył, że się raduje i cieszy, widząc tylu zgromadzonych na jego cześć, ale zarazem się smuci, że mu przychodzi pożegnać tylu szczerych przyjaciół, z którymi się przeżył lat kilka. Nie poczuwam się do zasług, mówił ks. Kozłowski, ale jedynie starałem się oddać wszystkim moje serdeczne uczucia. W pożegnaniu tem widzę uznanie nie dla mojej osoby, lecz dla kapłana, a więc cześć wam za to. Odchodząc stąd, nauczyłem się szanować Polaków, bo pomiędzy mną a nimi była zawsze zgoda. Tutaj pomiędzy Krakowianami i Mazurami jest dobrze i nigdzie z taką życzliwością i przychylnością nie spotkałem się, jak tutaj. Dlatego pamięć moja o parafianach i Polakach nie wygśnie. — Piję pierwsze zdrowie parafian, drugie Polaków i wszystkich tu obecnych. P. Żelechowski wznosił toast na cześć prał. ks. Borsuka, jako tego, który takich solenizantów wydaje, na którego cześć Lachy zdrowie jego z serca piją! Dalej przemawiali jeszcze dr Moskwa i kom. Hołowiński z Białej. Imieniem pań wniosła zdrowie solenizanta pani Życieńska. Uroczystość, przeplatana pogadanką i śpiewem, przeciągnęła się do północy.

Ks. Kozłowski opuścił wczoraj Kraków, żegnany przez liczne grono parafian z ks. prał. Borsukiem na czele.

* Prof. Lutostawski miał mieć w niedzielę odczyt we Lwowie o „Genezie“ Słowackiego — mówił atoli przedewszystkiem o znaczeniu uniwersytetów ludowych i oburzał się, że profesorowie nie mają wolności wykładów publicznych, ale muszą ulegać prądom bieżącym. Zdaniem mowy nikt nie powinien mieć prawa uszczuplać wolności prelegentów — i powinna im być pozostawiona zupełna dowolność.

* Kto to? W chwili, kiedy opinia całego kraju zaniepokojona jest do żywego ciemnymi stronami zagadkowej okocimskiej sprawy, krakowskiej dyrekcji policji udało się schwytać człowieka ze wszech miar zagadkowego. Niedawno temu przybył z Królestwa Polskiego niejaki Stanisław Junosza, który się podawał za byłego studenta z Warszawy, wypędzonego ze szół za patryjtyzm. Junosza kręcił się wśród krakowskiej młodzieży szkolnej i nawiązywał z nią żywe stosunki. Władza, która wobec wyników procesu w sprawie okocimskiej, baczniejsze zwraca oko na zagadkowe egzystencje, kazała się wylegitymować Junoszy i poczęła badać jego przeszłość.

Junosza wykazał się paszportem rosyjskim. Badańom jednak policyjnym udało się wykryć, że rzekomy Junosza przyjeżdżał do Galicji pod coraz to nowymi nazwiskami. Podawał się przedtem już to za Marka lub Zygmunta Rościszewskiego, już to za Kazimierza Stodomkiewicza. Zwłaszcza w roku 1898 grasował w Galicji; w Krakowie zmienił wtedy walory rosyjskie na 5000 rubli. Wówczas także posądzony był o to, że okradł we Lwowie na 2000 złr. p. Romana Zenowicza. Junoszę nwięziono. Śledztwo policyjne prowadzi dr Ręklewicz.

* W procesie okocimskim, jak zapewnia „Czas“, będzie wniesione zażalenie nieważności z powodu, iż trybunał nie chciał przysięgłym zadać pytania, co do współwiny Kędziora w usiłowaniu ciężkim uszkodzeniu p. Götza. Okoliczność ta mogłaby służyć jedynie za nieważność co do wyroku uwalniającego Kędziora, gdyby wogóle za powód do nieważności poczytać ją było można. Z podręczników jednak nawet wiadomo, że według orzeczeń najwyższego trybunału niepostawienie przysięgłym pytania, jakiego się domagają, nie może służyć dla oskarżyciela publicznego za powód zażalenia nieważności.

* Profesor uniwersytetu zbrodniarzem. Warszawski sąd okręgowy miał wczoraj rozpatrywać sprawę b. profesora tamecznego uniwersytetu radcy stanu Michała Ziencowa, oskarżonego o zbrodnię gwałtu na pacjentce. Ziencow był profesorem diagnostyki, oraz ogólnej terapii, i jako taki dopuścił się gwałtu na 22 letniej Katarzynie Koźlińskiej, służącej, która przebywała w szpitalu.

Komplet wyrokujący stanowią prezes warszawskiego sądu okręgowego, rz. r. st. Bańch, oraz oszo-

ludzin sądu Czystej i Sołowjew.

Oskarżenie wnosili podprokurator warszawskiego sądu okręgowego, p. Kupfer, protokół posiedzenia sądowego, w charakterze sekretarza, prowadzili dwaj kandydaci do posad sądowych, pp. A. Woliński i L. Rostkowski. Do rozprawy wezwano 39 świadków. Śledztwo przedstępne w tej sprawie prowadził sędzia śledczy dla spraw ważniejszych Gugliński.

W charakterze biegłych powołani zostali: ze strony urzędu prokuratorskiego doktor Teodor Danin, ze strony zaś Koźlińskiej doktor Bolesław Jakimiak. Obronę pod sądowego Ziencowa wnosili adw. przys. Kiedryn z Petersburga, dowództwo zaś cywilne Katarzyny Koźlińskiej popierał adw. przys. St. Kijeński.

Sąd zebrał się o godzinie 11 przed południem postanowił, z powodu niestawienia się ważnych świadków, sprawę odroczyć.

* Dwaj oszuści. Za pnszczenie w obieg fałszywych starubówek w Krakowie prokuratorja państwa oskarżyła Michała Majewskiego, 38 lat liczącego czeladnika stolarskiego z Woli pod Warszawą i Jana Adama Górnego, 30 lat liczącego murarza z Warszawy o zbrodnię oszustwa z §§ 197, 200 i 201 a) uk. Oskarżenie przed trybunałem przysięgłych, pod przewodnictwem nadradcy A. Wawrauscha, wnosili we wtorek zastępca prokuratora dr Solak. Majewski, rzekomo prześladowany przez schyzmę, przybył do Krakowa, jak powiada, aby tu się osiedlić i ożenić i już miał w Krzeszowicach narzeczoną.

Kiedy mu się już fundusze jego wyczerpały (przeszło 50 rubli), narzeczonej i innym osobom pokazywał fałszykaty starubłowy, chwając się, że posiada pieniądze. Tymczasem zdążył się z Górnym, od którego zaciągał pożyczki i któremu przedłożył plan zakupu fałszykatów starubłowych, któreby ta można spieniężyć. Obaj więc pojechali do Lublina, gdzie u niejakiego Dubowa za 5 rubli nabyli 10 sztuk starubówek, z którymi przybyli do Krakowa i zamieszkałi w hotelu Polskim, w którym Majewski, fałszywie się zameldował. Tutaj obaj dokonali operacji z wekslarką, którą wciągnęli do ciemnej sieni — na schody drugiego piętra, gdzie wekslarka zrobiła dobry interes, bo za obrazki zapłaciła 250 rubli.

Mając już pieniądze Majewski i Górny zwiędzali kościół i Kraków a nawet wybrali się do Kalwarii, gdzie Majewski zaprosił niejakiego Przybylskiego na swoje wesela, które się miało odbyć w Krzeszowicach 25 listopada. Górny zaś, zobaczywszy na stacji żandarm, zaprosił i tego na wesela, ponieważ mu się zdawało że ten sam żandarm widział jak Górny przekradał się przez granicę. Zaproszenie to żandarm przyjął. Górny odjechał z powrotem do Krakowa a Majewski został jeszcze parę dni w Kalwarii. Wróciwszy do Krakowa, zaraz na wstępie dowiedział się w kawiarni że Górny aresztowany za posuszenie w obieg fałszywych banknotów rosyjskich, a przy wyjściu z kawiarni przytrzymano i Majewskiego.

Podczas rewizji znaleziono u Majewskiego jeszcze 8 sztuk tych samych fałszykatów, jakie obaj sprzedali żydówce. Wobec takich dowodów i wobec zeznań złożonych w śledztwie, prokuratorja państwa oskarżyła obydwóch o zbrodnię oszustwa z §. 197, 200 i 201 a u. k.

Przed trybunałem Majewski twierdzi, że etykiet, jak nazywa fałszykaty, nikomu nie pokazywał, choć chciał je sprzedać, jak się sprzedaje inny towar. Kiedy w Lublinie chcieli je sprzedać, to ich wyśmiano.

Mniemano fałszykaty, któreśmy widzieli, zarówno rysunkiem i napisem, odbierają wszelkie złudzenie banknotów, gdyż zarówno portret Katarzyny II i herby, t. j. orły są bohomasami z napisami po rosyjsku. „Posiadaacz tego banknotu ma w kieszeni sto wróbli“ (wrablei), albo „kochany przyjacielu, życzę ci, abyś miał kredyt na sto koszul“ (sto rabach).

* Z Poznania donoszą: W piątek wieczorem, policja poznańska zabrała w drukarni „Pracy“, całkowity nakład numeru, przeznaczanego na niedzielę. W numerze tym był artykuł wymierzony przeciw władzy gimnazjalnej w Czojnicach, a to, że, jak proces chojnicki Wintera wykazał, tamtejsi gimnazjaliści prowadzili niemoralne życie. Ciałą prywatną korespondencję wydawcy „Pracy“ zabrano także. Rewizja była niezmiernie ścisłą.

Z powodu wniesionego zażalenia, orzekł pierwszy sąd obwodowy berliński, że ojcu przysługuje prawo nadania dziecku każdego imienia, i że konieczność prowadzenia rejestrów meldunkowych w języku niemieckim, nie wyklucza możliwości zapisywania do ksiąg imion cudzoziemskich. Według polroku, urzędy obowiązane są zapisywać imiona polskie w polskiej pisowni, przynajmniej w nawiasie.

Przed sądem ławiczym w Poznaniu stawał onegdaj kupiec p. Chrzanowski, o sprzedawanie kart pocztowych, na których znajdował się polski orzeł. Skazano go na 30 marek grzyway. Trybunał w mo-

Kompletne wyprawy kuchenne poleca **W. HALSKI**
Kraków, Bakiemskie.

tywach powiedział, że karty z polskim orłem mogą wzbudzić w Polakach pożądaną odcieranie od Prus pewnej części kraju.

Na kościół Jasnogórski w dalszym ciągu złożyli: Żandarmerja Mogiła 4 kor., Z. P. z Grybowa 2 kor. z podziękowaniem za otrzymane łaski i z prośbą o dalszą opiekę nad dziećmi, Józefa Nożyńska z Gorlic z podziękowaniem Matce Boskiej Cudownej Częstochowskiej za wyzdrowienie męża i z prośbą o dalszą opiekę nad całą rodziną 2 k., Władysław i Wincenty Florek, uczniowie gimnazjalni w Krakowie 5 kor., z prośbą o zdrowie, szczęście i pomoc w naukach, Władysław Jasiński z Żywca 2 k. z prośbą o zdrowie, M. L. z Drohobycza 1 k. za doznane łaski i dobrodziejstwa i z prośbą do Najsw. Panny Marji o pomyślny wynik w pewnej sprawie, J. H. z Podgórz 2 kor., St. K. z Klikowy 4 kor. z podziękowaniem za wyprowadzenie z nieszczęścia i z prośbą o szczęśliwe natchnienie w wyborze losu, St. Dudek z Okocimia 2 kor. z prośbą o spełnienie życzeń, M. K. z Jasła 2 k. z prośbą o zmianę usposobienia z gwałtownego na łagodniejsze, Lisy Franciszek 10 k. z prośbą o dobry wynik procesu i załatwienie pewnej sprawy, A. P. 2 kor. z prośbą o błogosławieństwo dla dzieci. Razem w dniu wczorajszym 38 kor. — Ogółem 8802 kor. 82 h. 37 ra. 42 kop. 1 mk. 27 lirów.

Dla Rozalji Wicherek: p. Elsonora z Brzeska 2 korony, M. 2 k., N. 1 k.

Dla Łazarza Kręzła z Ustroby Marja Ungeheuerowa ze Świątnik 5 kor.

Dla ciemnej sieroty: A. S. z Wielkich Dróg 1 kor.

Na gimnazjum cieszyńskie M. Dąbrowski z Jasła 10 kor., jako część dochodu z przedstawienia amatorskiego.

Z sądu. W poniedziałek przed trybunałem przysięgłych pod przewodnictwem nadradcy Kawskiego, zastępcą prokuratora p. J. Ptasz wnosili dwa oskarżenia. W pierwszym 20 lat licząca Agata Kuczarbówna, oskarżona była o zbrodnię dzieciobójstwa z § 139 u. k., popełnioną przez to, że dziecko swoje przy porodzie udusiła i zagrzebała w niewiadomym miejscu tak, że ciała odszukać nie zdołano. Oskarżonej bronił mecenas dr Jan Jakubowski. Kuczarbówna otrzymała jeden rok ciężkiego więzienia.

W drugiej sprawie prokurator państwa oskarża o zbrodnię kradzieży Arona Sattlera i Wojciecha Janoka, byłych subiektów firmy Heilman i Kohn (gotowych ubrań męskich), prowadzonej przez pełnomocnika Barucha Springera. Według oskarżenia dwaj subiekti od marca do listopada 1900 r. wspólnie trafil gotowych ubrań męskich i dzieciennych wartości 1546 koron. Ubrania za bezcen nabywał czarny krawiec Jan Wójcikiewicz, który też oskarżony jest o współwinę w zbrodni kradzieży z Sattlera i Janokiem. Obronę prowadzili dr Wł. Lewicki (Wójcikiewicz), dr Olearski i dr Oberländer. W pierwszym, tj. Aron Sattler i Wojciech Janok zarządzeni zostali każdy na 5 miesięcy, zaś Jan Wójcikiewicz na 4 miesiące ciężkiego więzienia.

Kronika policyjna. W poniedziałek w nocy przywiodzono na inspekcję policji parę koni włóściących, które z wozem pędziły ulicą Długą, Pędzichowa i Szlakiem i zostały przytrzymane przy zakładzie Helclów. Konie odesłano do zakładu Talarza. Zgłosił się po nie Jan Pyziół z Modlnicy, który zabawił się w szynku, a konie frunęły.

Odczyt p. K. M. Górskiego o Bózklinie, zapowiedziany na środę, z powodu wyjazdu prelegenta na pogrzeb stryja do Warszawy, został odłożony. Odbędzie się prawdopodobnie w sobotę dnia 9 b. m.

Gabryelski (Krzysztofory, Kraków) sprzedaje fortepiany najznakomitszej w Austrii fabryki Petrof z mechaniką angielską po 500 — wiedeńską po 300 złr.

Z sali koncertowej.

Jednym z najważniejszych faktów muzycznych bieżącego sezonu pozostanie bezsprzecznie koncert dany wczoraj w sali teatralnej przez skrzypka rozgłoszonej sławy — Cezara Thomsona. Interesujący ten koncert pod względem artystycznym wieczór przedstawiał się również świetnie z powodu nader tłumnego zbrania publiczności, czemu dziwić się zresztą nie można w obec okoliczności, że wirtuoz ten potrafił przed dwoma laty do najwyższego stopnia słuchaczy nas rozczarowywać.

Przysłowie francuskie mówi, że „szczęśliwi historycy nie mają”. Do takich szczęśliwych należy Thomson, o którym krytyka nie prawie już nie ma do powiedzenia. Kto go raz scharakteryzował, ten może trud swój uważać za skończony, i ilekroć spotka

się z artystą, takiemu samemu ulegać będzie urowi. Nie chcemy bynajmniej przeceniać reprodukcji, jaką jest wirtuozstwo, szukające dla siebie chwały wyłącznie w błyskotliwej technice, trudno jednak nie przyznać, że wrażenie z tej strony otrzymane tak silnym bywa niekiedy, iż słuchacza w zupełności w posiadanie swoje zabrać jest w stanie. Doskonałością pod tym względem jest Thomson.

Stawiając sobie najwyższe zadania do rozwiązania, igra z trudnościami z równą swobodą, z jaką zwykły magik indyjski igrać z złotymi kulami a co niemniej do podziwu skłania, że w tych wszystkich karkołomnych przejściach, ryzykownych skokach i zawiłych pasatach, żaden dźwięk nie chybi, żadna nuta nigdy fałszywie nie zabrzmiała.

Mniej szczęśliwy w rzeczach wymagających sprytu, wdzięku, prowadzi zresztą Thomson śpiew więcej refleksyjnie niż porywająco.

Rozpoczął „Sonatą” Pawła Juana, kompozytora, którego imię poza granice Belgji, zdaje się, dotąd nie przeszło. Widnieje tutaj przedewszystkiem skłonność do liryzmu i rozmiłowanie się autora w tematach rosyjskiego pochodzenia, zajęcie jednak wywołane tym utworem wypływa więcej ze szczegółów, aniżeli z całości gubiącej się dość często w czczej frazeologii. Obok „Sonaty” Juana przygniecionej niestety wczoraj miejscami zbyt energicznym wystąpieniem fortepianu, złożył Thomson hold koryfusom starej szkoły przez pełne klasycznego spokoju wykonanie „Sonaty” Corellego. Wyświeciwszy wreszcie całą potęgę techniki swojej w „fantazji” Paganiniego, osnutej na temacie Rossiniego, którą w dodatku kadencją własnej kompozycji opatrzył, dorzucił słuchaczom nad program dwa utwory, a tymi były: „Mazurek” Chopina i arja z „Xerksesa” Haadla.

Słowo jeszcze o otoczeniu Thomsona, składającego się wczoraj z panny Fuchs i pana Deluna. Obojgu przyswieca dopiero jutrzeńka sztuki. Ona jest śpiewaczką rozpylającą się bezustannie w łzach mimo, iż znajduje się w posiadaniu wcale przyjemnego „mezzo-soprannowego” głosu, on zaś akompaniuje wybornie, a jako solista postara się niezawodnie w przyszłości o większe wykończenie gry, aby mógł z całą swobodą paść wodze żywemu swemu temperamentowi.

St.

Rada państwa w Wiedniu.

Schönererianie urządzili sobie w Chebie wielkie zebranie dla uczczenia pomyślnego wyniku ostatnich wyborów do parlamentu. Sam Schönerer toastował na cześć niemieckiego ludu, przy czem nie obeszło się bez ostrych ataków na wszystkie strony, między innymi przeciw wiceprezydentowi Izby posłów Pradem za cenzurowanie nieniemieckich interpelacyj. Uroczystość miała rzetelny praniemiecki charakter, to zn., że piwo lało się strugami.

W dniu 3 marca odbyła komisja weterynaryjna Koła polskiego posiedzenie wobec 6 delegatów galicyjskich handlarzy trzody, oraz wobec 3 przedstawicieli komisjonerów wiedeńskich. Rozwinęła się żywa dyskusja informacyjna, bardzo pouczająca dla członków komisji weterynaryjnej. Kupcy galicyjscy domagali się stanowczo otwarcia targów w Krakowie i Białej, oraz zgodzili się na 34-godzinną także kwarantannę, byle tylko uzyskać za to wolny handel w Czechach, na Morawji, oraz usunąć liczne sekatury trzody galicyjskiej w Wiedniu.

Komisjonerzy wiedeńscy występowali stanowczo przeciwko temu, twierdząc, że pomimo 24-godzinnej konfinieji, sekatury pozostaną nadal, że na targ do Krakowa i Białej obcy kupcy nie przyjadą, że takich obostrzeń nie ma trzoda węgierska.

Ks. Pastor był zdania, aby zgodzić się na konfinieję i przez to położyć tamę zarzutom, że trzoda galicyjska przychodzi z zarazą do obcych krajów. Ks. Żyguliński postawił pytanie do kupców obecnych, czy przez to nie zgniotą kupców mniejszych, tworząc kartele i czy żyd Mandel w Krakowie nie skoncentruje w swym ręku handel trzodą? Kupcy dali uspakajającą odpowiedź, iż nawet mniej zamożni kupcy będą mogli trzodę na targi do Krakowa wysyłać. Ks. Żyguliński, oraz Potoczek, zwrócili kupcom uwagę na sekatury ludności wiejskiej, przez tak zwanych „naganiaczy”, oraz wyrazili życzenie, aby na wszystkich targach były wagi miejskie i aby kupcy trzodę, według żywej wagi, kupowali.

Deputacja hodowców i handlarzy nierogacizną z Galicji, zwróciła się do Koła polskiego, a

względnie do komisji weterynaryjnej, prosząc:

1) O naznaczenie przymusowej 24-godzinnej kwarantanny na nierogacizną dla Bukowiny i Galicji.

2) Ażeby powyższa kwarantanna odbywała się od czwartku do piątku i od piątku do soboty w Krakowie, zaś od niedzieli do poniedziałku i od poniedziałku do wtorku w Białej.

3) Ażeby podczas odbywania kwarantanny, wolno było właścicielowi osobiście swego towaru doglądać, naturalnie przy pomocy ludzi zakładowych.

4) Aby towar zdrowy, po odbyciu kwarantanny, wolno było wysyłać do każdej miejscowości w państwie austriackim, jak również i poza granice państwa, n. p. do Niemiec itd.

5) Aby towar, który przy wyładowaniu lub odbywaniu kwarantanny, okazał się podejrzanym, wolno było wysyłać na natychmiastową rzeź do każdego miasta w państwie, którego rzeźnia jest bezpośrednio z torem kolejowym połączona.

Nakoniec poleciła deputacja swoje prośby uwadze i opiece Koła, gdyż hodowla i handel nierogacizną, stanowią nader ważną gałąź przemysłu krajowego i nieraz są jedynym źródłem dochodu dla właścicieli małych gospodarstw.

Nadto prosiła deputacja o bezwarunkowe zamknięcie handlu chudymi świniemi, t. zw. (Futterschweine) w całej Galicji i Bukowinie, gdyż tylko chude świnię podlegają zarazom i przez to choroba się po kraju rozszerza.

Wczorajsze posiedzenie Rady państwa zaczęło się o godzinie wpół do 6-tej wieczorem odczytaniem przez prezydenta hr. Vettera von der Lilie pisma angielskiej Izby gmin, wyrażającej parlamentowi austriackiemu podziękowanie za kondolencję, złożoną po śmierci królowej Wiktorji.

Następnie minister sprawiedliwości przedłożył Izbie projekt ustawy o lokowaniu funduszów sierocińskich w Kasach oszczędności, a minister handlu ustawę o reorganizacji Izb handlowych.

Po odczytaniu nadesłanych pism, wśród których jest także pismo krakowskiego sądu krajowego, domagające się wydania Daszyńskiego, prezydent udzielił głosu dep. Mengerowi, który przedłożył projekt budowy dróg wodnych, który podpisali między innymi także posłowie czescy i polscy.

Po dep. Mengerze, przedłożył Izbie swój wniosek o odszkodowanie gmin za poruczony zakres działania poseł Michejda.

Poseł Krempa wniósł interpelację w sprawie nadużyć wyborczych w powiecie ropczyckim, a poseł Olszewski w sprawie stawiania przez władze trudności w uzyskiwaniu pasportów zagranicznych.

Zabrał głos prezydent hr. Vetter von der Lilie, aby według przyrzeczenia odpowiedzieć drowi Brzoradowi i tow. w kwestji swego zarządzenia, co się tyczy interpelacyj nieniemieckich:

Wszystkie te zapytania — rzekł prezydent — zwracają się przeciw mojemu tymczasowemu zarządzeniu w sprawie nieniemieckich interpelacyj. Proszę panów interpelantów, aby jeszcze raz przyjęli do wiadomości zapewnienie, iż pobudki, które mnie do tego zarządzenia skłoniły, nie były bynajmniej narodowościowe. Motywem była wyłącznie ta okoliczność, że uważam za mój obowiązek wszystko, co z obradami ma związek, przedkładać Izbie w formie, zrozumiałej dla znacznej większości posłów. Najusilniej pragnąłbym, aby Izba to moje tymczasowe zarządzenie jak najrychlej, przez odnośną zmianę regulaminu, zastąpiła ostateczną i ścisłą decyzją. Dopóki jednak to nie nastąpi, muszę obstawać przy moim rozstrzygnięciu. Nie mogę też dopuścić, aby rozstrzygnięcie to było w ten sposób obchodzone, iż interpelacje, przedłożone jako niemieckie, mają tylko tytuł, wstęp i konkluzję niemiecką, a zresztą, w formie cytatu czy wyjątków, zawierają właściwą treść interpelacji, zredagowaną w innych językach krajowych. Całe biuro Izby musi, mojem zdaniem, być w tem położeniu, aby mogło treść zgłoszonego pisma całkowicie i dokładnie ocenić. Dlatego więc takie cytaty muszą być również tłumaczone. Koszty przekładu będą na razie pokrywane z pauszalów kancelaryjnych. Proszę zatem tych panów jeszcze raz serdecznie i z naciskiem, aby w tej sprawie nie przysparzali mi żadnych dalszych trudności.

Po złożeniu tej deklaracji prezydent udzielił głosu dep. Mastalce, który ubolewał nad tem, że komisja dotąd nie załatwiła jeszcze noweli o należnościach skarbowych, przypisując winę tego lewiczy, która utrudniała komisji pracę.

Apteka E. Hellera

Skład materiałów aptecznych i wód mineralnych i t. d.
Kraków, ulica Grodzka 1. 23.

Wysyła i wysyła odwrotną pocztą nie licząc opakowania:

Tran świeży z Bergen, łaszki po 1 kor. i 1 kor. 40 hal.

Essencja łopianowa, sławny środek przeciw wypadaniu włosów, flakon 1 kor. i 2 kor.

Pastyłki dentolinowe, doc. Uniw. dra Łepkowskiego i E. Hellera, znana i używana w całym świecie antyseptyczna płukanka do ust 1 kor. również

Pasta dentolinowa w tubach 60 h. Dentolin antyseptyczny proszek do zębów, puszkal kor.

Podczas przemówienia następnego mowcy, socjalisty Seitz, który silnie uderzał na członka Izby panów Rhomberga z powodu jego przemówienia podczas dyskusji adresowej o nauczycielach, przyszedł do gorącej wymiany słów między Luegerem a Schalkiem i Seitzem:

Lueger woła: Nauczyciel musi być dobrym monarchistą i Austriakiem! Schalk: Musi być denuncjantem! Lueger: Nie wolno mu tęsknić za Niemcami! Schalk: Do Rzymu pielgrzymować! Musi być ultramontaninem! Lueger: Jeżeli minister nim nie jest, nie spełnia swojego obowiązku! Seitz: Kto nie jest gotów, jako nauczyciel, nadużywać swojego stanowiska i wysługiwać się interesom p. Luegera, ten prosto jest patriotą, lecz pruskim obłudnikiem lub rewolucjonistą! Lueger (zwracając się do posłów wszechniemieckich): Przecież wy wszyscy chcecie wędrować do Niemiec! Co wam mówić o patriotyzmie! Schalk: Pątnik rzymski! Co pana obchodzi Austria!

Seitz: Ten sam p. Lueger chodzi na posiedzenia okręgowej Rady szkolnej, a więc na posiedzenia władzy szkolnej, jako przewodniczący — z białym gwoździem! Lueger: To jest prosto kłamstwo, to jest fałsz! Strobach: To kłamca, ten Seitz! Seitz: Powtarzam, że Lueger na posiedzeniu okręgowej Rady szkolnej, w którym także ja brałem udział, zjawił się z białym gwoździem. Chciał przez to pokazać niektórym członkom Rady, że pod tym znakiem jest szkolnictwo w Wiedniu! Prezydent: Muszę mowcę wzywać, aby nie odbiegał od przedmiotu. Lueger: Co nas ostatecznie obchodzi Rhomberg! Seitz: Jeśli wolna szkoła w Austrii niema wobec brutalnych, demagogicznych, ordynarnych napaści kleryków i chrześcijańsko-socjalnych, żadnego obrońcy energiczniejszego, niż minister oświaty, rzecz to bardzo smutna! Lueger: A ja powiadam, że jest obowiązkiem takich panów, jak p. Seitz, że szkoły wyrzucić! (Hałaśliwe okrzyki na ławach socjalistycznych i wszechniemieckich. — Wrzawa.) Berger: Przyjdź pan do Czech, panie burmistrzu! Lueger: Już tam byłem. Seitz: Zorganizowani robotnicy są zdecydowani podjąć na nowo walkę o szkołę. Musimy wreszcie wywalczyć sobie szkołę wolną.

Po tej „polemice“ prezydent otworzył dyskusję nad wnioskiem nagłym w sprawie zniesienia reskryptu szkolnego, wydanego przez namiestnictwo dolno-austriackie. Dyskusja jednak miała przebieg nudny, posłowie w większej części powychodzili na kuloary, tak, że w Izbie pozostała tylko niewielka garstka. Dopiero po pewnym czasie dyskusja się ożywiła, a nawet pod koniec przyszło do bardzo gorących scen między antysemitami a socjalistami i schönenerowcami, którym przez cały czas akompanjował Wolf, gwizdząc „Luegerowskiego marsza“.

Dyskusję zakończył schönenererjanin dep. Schreiber filipiką przeciwko Luegerowi, do którego też skierował swój okrzyk: Największym łajdakiem w całym kraju jest i będzie denuncjant!

Po przemówieniu Schreibera prezydent zarządził głosowanie, w którym nagłość wniosku została odrzucona.

Następnie poseł Czerny postawił wniosek nagły w sprawie zniesienia rozporządzenia policyjnego z r. 1859, nad którym o godz. 3/4 11 w nocy zaczęła się przeciągła dyskusja, zakończona również odrzuceniem nagłości.

Wreszcie poseł Skene przedłożył wniosek o zmianę porządku dziennego. Sprawa ta była, jak wiadomo, przedmiotem rokowań między rządem a Czechami, zakończonych pomyślnie. Wniosek ten został uchwalony wszystkimi głosami przeciw schönenerowcom. Wobec tego na porządku dziennym dzisiejszego posiedzenia znajduje się pierwsze czytanie ustawy o kontyngencji rekrutów i ustawy wódczanej.

O godz. kwadrans na 12 tą w nocy prezydent zamknął posiedzenie.

Z WYPADKÓW DNIA.

W sejmie pruskim w dyskusji nad etatem kultu poseł polski, ks. Stychel, wygłosił mowę, która okropnie zirytowała prasę niemiecką i tak n. p. „Taegl. Rundschau“ pisze z przekąsem, że „wyprowadzał prawdziwie oratorskie zawody czarownic (Hexentanz), żeby dla odbudowania Polski zrobić tyle, ile tylko zrobić można w dwugodzinnej mowie“. Ks. Stychel wskazywał w swej mowie, że ludność polska straciła już zupełnie do rządu pruskiego zaufanie, a to z tego powodu, że rząd odznacza się niewidzianą nietole-

rancją. Rząd jednak nawet nie zdaje sobie z tego sprawy, że wydawane przez niego rozporządzenia obudzają tylko w uciskanej ludności polskiej sumienie narodowe i katolickie. Mowca ilustrował swe przemówienie licznymi przykładami i tak n. p.: W Poznaniu istnieje lazaret pod nadzorem dyakonisek. W nim leczą wielu katolików, ponieważ ich tam posyłają jako członków publicznych kas chorych. Tych pacjentów niejednokrotnie wzywały dyakoniski, żeby brali udział w protestanckim nabożeństwie. Mowę swoją zakończył ks. Stychel temi słowami: „Zarzucam nam nawet, że z roku na rok te same powtarzamy skargi. O ile to jest prawdą, nie jest to naszą winą. Stosunki się nie polepszyły, więc my póty powtarzać będziemy nasze zażalenia, póki nam nie zostanie wymierzona sprawiedliwość, jaka nam się należy!“

W rychły koniec wojny boerskiej nie wierzy widocznie sam rząd angielski. Świadczy o tem fakt, że budżet angielski na rok 1901/1902 obejmuje wydatki na utrzymanie wojsk w Afryce w pełnej liczbie jeszcze na cztery miesiące. Dopiero potem ma nastąpić stopniowa redukcja wojsk. Płyną też do Afryki wciąż jeszcze posiłki. Z zapowiadanej armji pomocniczej, której cyfrę unormowano na 30.000, jest w drodze obecnie kilka, a może kilkanaście tysięcy. Przed kilku dniami wsiadło na okręty 3.500 żołnierzy. Jaki zaś jest właściwy stan rzeczy na teatrze wojny, trudno się na prawdę dowiedzieć, gdyż w wiadomościach, nadesłanych z południowej Afryki, panuje istny chaos. Według jednego z telegramów sobotnich, Kiczener oczyścił już Przylądek z Boerów zupełnie. Natomiast z Pretorji donoszą pod dniem wczorajszym, że Kiczener robi przygotowania na wielką skalę, aby komendy boerskie, które do Przylądka wtargnęły, z kolonji wyprzeć; operacje rozpoczną się może już w tym tygodniu. Na uwagę zasługuje wiadomość, podana z Capetown, że stojący w Przylądku oddział Pretoriusa utworzony został po największej części z Afrykandrów, zamieszkałych w Przylądku. Dowód to, że zabiegi Orańczyków zrewoltowania Holendrów na południe od rzeki Orange nie ze wszystkim pozostały bez skutku. Oddział Pretoriusa ma wyborne konie, a dostarczyli mu ich farmerzy z Pristen. Wiadomość o istnieniu owego oddziału przyniesli do Capetown farmerzy angielscy, wzięci przez Boerów do niewoli między Carnarvon a Britstown, później zaś puszczeni na wolność.

Nowy ambasador niemiecki w Paryżu, książę Leszczyce Radoliński, wręczył w sobotę prezydentowi Loubetowi swe listy uwierzytelniające. W przemówieniu swoim oświadczył ks. Radoliński, iż otrzymał od cesarza Wilhelma polecenie utrzymania nadal i wzmacniania istniejących pomiędzy oboma państwami a tyle dla nich pożądanych dobrych stosunków. Loubet odpowiedział: „Jeżeli pan czujesz się szczęśliwy, że mogłeś wskazać na panujące pomiędzy Niemcami a Francją dobre stosunki, oraz że misja pańska, polegająca na ich utrzymaniu i wzmacnianiu, jest zgodna z pańskimi osobistymi uczuciami, to z mojej strony zależy mi na tem, aby zapewnić pana, że nasze intencje schodzą się z intencjami pańskiego władcy, którego, jak się spodziewam, będziesz szczerym i wiernym przedstawicielem. Witamy pana serdecznie“.

(Książę Leszczyce Radoliński pochodzi ze starej polskiej rodziny hrabiowskiej. Urodził się w Poznaniu 1841 r. z ojca Władysława. W roku 1888 otrzymał Leszczyce Radoliński tytuł księcia na Radolinie. Był osobistym przyjacielem zmarłego cesarza Fryderyka. Dotąd ks. Radoliński zajmował miejsce ambasadora Niemiec w Petersburgu.)

Wczoraj przyszło na posiedzeniu parlamentu francuskiego do bardzo burzliwych scen. Mianowicie dep. Faure tak się rzucił na obecny gabinet, że prezydent Izby wykluczył Faure'a z posiedzenia, a kiedy ten go nie usłuchał, prezydent z wszystkimi deputowanymi opuścił salę.

Dnia 2 marca Leon XIII skończył 91 lat życia i obchodził swoje urodziny oraz rocznicę wstąpienia na tron papieski.

Oddział rosyjski w sile 3000 ludzi zaczął pod Hsingking oddział opryszków w liczbie 10 000. Rosjanie, ulegając przemocy, utracili działo i musieli się cofnąć do Mukdenu, zostawiając 20 trupów i 30 rannych.

Jenerał Leniewicz donosi z Petersburga, że ludność chińska przyjmuje go z procesjami, podaje mu chleb i sól i t. d. W ten sam sposób zegnała ludność wojsko rosyjskie, które opuszczało tor Jantsun-Szahaikwan. Wdzięczność Chińczyków za udzieloną im opiekę nie zna gra-

nic. Lud prosi, aby w każdej osadzie zostało przynajmniej po 2 żołnierzy rosyjskich, jako tarcz przeciw rabusiom i złoczyńcom (!!)

Nowy gabinet w Hiszpanji.

MADRYT 5 marca. (T. B. K.) Lista nowego gabinetu tak wygląda: Villaverde objął prezydium i finanse, Pival sprawy zewnętrzne, Vodillo sprawiedliwość, jenerał Linares wojnę, Yquierdo marynarkę, Alazar sprawy wewnętrzne, hr. Valdoso oświatę, Aparicio roboty publiczne. Wszyscy członkowie gabinetu należą do partji konserwatywnej.

Wojna w południowej Afryce.

LONDYN 5 marca. (Tel. pryw. „Gł. Nar.“) Z Lukos telegrafują: Przybyła tutaj brygada kawalerji przyłaskowej pod komendą pułkownika Bethune'a.

LONDYN 5 marca. (Tel. pryw. „Gł. Nar.“) Z Philipstown donoszą: Jen. Bruce-Hamilton, który opuścił w środę Naauwpan, utrzymuje, że De Wet jest obsaczony pod Petrusvill. Gwałtowne deszcze zalały zupełnie obóz De Weta, który skutkiem tego musiał rozpocząć odwrót.

Zamach na burmistrza.

RZYM 5 marca. (Tel. pryw. „Gł. Nar.“) Do burmistrza Palerma, księcia Camporeale, wczoraj z tłumy trzykrotnie strzelono. Książę był w towarzystwie córki i zawiadowcy domu. Nikt nie został raniony.

Sprawa macedońska.

KONSTANTYNOPOL 5 marca. (T. B. K.) Książę pogłoska, że z seraskieratu (ministerjum wojny) nadszedł rozkaz do komendy trzeciego korpusu w Salonikach, aby zgromadził bataljony redyłów w odpowiednich punktach.

Geszeft Dreyfusa.

PARYŻ 5 marca. (Tel. pryw. „Głosu Nar.“) Tutejsze dzienniki żydowskie zapowiadają w reklamowych artykułach pojawienie się broszury Dreyfusa p. t. „Pięć lat mojego życia 1894 — 1899“, mającą być wspomnieniami z wyspy Djabelskiej.

Broszurka p. t.:

Encyklika Ojca św. Leona XIII o demokracji, wysła nakładem redakcji „Głosu Narodu“ i jest w administracji tegoż dziennika do nabycia po 10 hal.

Wszech nauk lekarskich 341

Dr HIPOLIT TREMBECKI

po odbyciu studjów na klinikach w Wiedniu i Berlinie ordynuje w zakresie chorób wewnętrznych od godz. 2 do 4 po południu ul. Mikołajska l. 10 I. piętro.

Dr Stanisław Poźniak

lekarz kolejowy, były sekundariusz szpitala św. Ludwika i były elew kliniki położniczo-ginekologicznej w Krakowie, ordynuje, jak dawniej, ul. Włocławek, l. 15, II. piętro, od godziny 2 do 4 po południu. 471

Niniejszem zawiadamiam Szanowną P. T. Publiczność, że

Pracownia Ubiorów Męskich

UNIFORMOW WOJSKOWYCH i CYWILNYCH przeniesiona została

na ulicę Florjańską L. 25, I-sze piętro.

WŁ. LISSAK.

SKŁAD FORTEPIANOW

W. Barabasz i Sp.

Kraków, Rynek 39, I. piętro. 604

NA ŚWIĘTA

najpiękniejsze migdały, rodzynki, cykatę, orzechy łuszczone, daktyle, czekoladę, wanilię, opłatki, marmoladę oliwę, ocet, musztardy, poleca najtaniej:

Zamówienia Telefonem, Nr. 366, odsyła do

domu Zamówienia z prowicji nad 10 złr., odsyła odwrotnie pocztą, franko nie licząc opakowania.

Ed. Klimek

w Krakowie.

Na W. POST
Księgarnia Katolicka
Dra Wł. Miłkowskiego w Krakowie
poleca:

Awancja M. O. Tow. Jez. — Rok Chrystusowy, czyli rozmyślanie na każdy dzień roku o życiu i nauce Pana naszego Jezusa Chrystusa. Z 12 prz. O. Al. Jelowicki. Wydanie 7-me, oprawne elegancko 4 kor. z przesyłką 4 kor. 50 gr.
Cellemb ks. Mis. Ap. — Rachunek sumienia (najdokładniejszy) i korona, z przesyłką 1 kor. 10 gr.
Chwila adoracji u stóp Pana Jezusa, niepojęcie utajonego w Przenajaw. Hostji. Cena 20 gr., z przes. 24 gr.
Gredzicki T. ks. — Kazania pasyjne (na 3 posty). Cena 3 kor. 60 gr., z przesyłką 4 kor., oprawne 4 kor. 60 gr., z przesyłką 5 kor.
Rady po spowiedzi. Cena 4 gr. 100 egzemplarzy 3 kor., z przes. 3 kor. 40 gr. i bardzo wiele innych rozmyślań i medytw. 604
Uwagi nad Męką Pańską, wyjęte z kazań najświetniejszych mówców Kościoła. Cena 60 gr., z przesyłką 70 gr.

Zarząd Dóbr
FRANCISZKÓW hr. POTULICKICH
w Żmigrodzie (st. Jasło)
ma na sprzedaż wielką ilość
sadzzonek śwlerkowych i jo
dłowych.

za 1000 sztuk 5 letnich	8 kor.
" 1000 " 4 " "	6 kor.
" 1000 " 3 " "	4 kor.
" 1000 " 2 " "	2 kor.

Za dostawę i opakowanie dolicza się własne koszta. 646

„NUNTIA“
Pierwszy na wielkomiejski sposób urządzony ZAKŁAD
czyszczenia i zaopatrywania okien
wystaw sklepowych,
oraz zapuszczania i froterowania podłóg
i lakierowania. 643
Wszelkich informacji i cenniki udziela Biuro Zakład przy ul. Stawkowskiej Nr. 20, 1-sze ptr.

Droguerja w Krakowie
poszukuje **Magistra farmacji** jako
jawnego spółnika. — Potrzebny kapitał
7 000 koron.
Zgłoszenia przyjmuje Główna Agencja
dzienników i Hopcusa i A. Salomono-
wej w Krakowie, plac Marjański 1. 2, —
pod lit. „X”. 641 1 3

Franciszek Saniternik
W KRAKOWIE 246
plac Szczepański Nr. 5
poleca Szanownej P. T. Publiczności po najprzystępniejszych cenach a mianowicie: klg.
mięso wołowe z zadnich części 54 ct.
" " z przednich " 48 "
" cielęce z zadnich " 54 "
" " z przednich " 50 "
" na kotlety wieprzowe 56 "
kiełbasa świeża . . . . 48 "

Dziękując za dotychczasowe łaskawe względy, polecam się i nadal Szanownej P. T. Publiczności.
Franciszek Saniternik.

Rządca dóbr
wsechstronnie wykształcony, z chlubnymi rekomendacjami, **poszukuje posady.** — Przyjmie umowę i na ten temat. — Zgłoszenia przyjmuje dział inser. „Głos Narodu” dla K. Z. 5958.
422 3 4

Spólnik lub Spółniczka
z wkładem około 1.500 złr., może do intratnego i zupełnie pewnego, już dawno istniejącego przedsiębiorstwa przyłączyć. — Zgłoszenia pod „M. 1500” Kraków poste restante. 570 6 10

Funt Pierza Gęsiego 60 centów,
przesyła kompletne nowe, szare pierze gęse, reką darte, 1/2 kilo tylko za 60 ct. Lepsze po 70 ct., w próbnych 5 kg. pakietach, za zaliczką **J. Karasa**, Handlu pierza w Smolnowie koło Prażi. — Z miana dozwolona 637

Chief-Office: 48, Brixton-Road, London SW.
Na lawateczek cukru bierze się w razie potrzeby 20—40 kropli
A. Thierry BALSAMU
ze znakiem ochronnym zielonej zakonnicy i kapsłą z wyciągniętą firmą: **Jedynie prawdziwy.** Temu balsamowi trzeba dać pierwszeństwo, gdyż znajduje zastosowanie nie tylko zewnątrz, lecz także wewnątrz w wielu wypadkach i bardzo do brze służy. — **Do nabywania w aptekach.** — Pocztą opłatnie 12 małych lub 6 podwójnych flaszeczek 4 kor. Flaszeczkę próbną z prospektem i o isem składów wszystkich krajów wysyła za gotówkę 1 kor. 20 h. aptekarz **A. Thierry's Fabrik im Pregrade bei Rohitsch Sauerbrunn.** Należy uważać naśladowań i uważać na znak ochronny, zieloną zakonnice, rejestr. we wszystkich państwach cywilizowanych 172 (10)

Najlepszy likier na świecie.
Wybornym smakiem i jakością przewyższa wszystkie drogie zagraniczne wyroby jak „Benedyktynkę de Fecamp”, „Grand Chartreuse” itd. itd.
Na składzie w pierwszorzędnym handlu korzennym, takoci, aptekach i drogueryach. — Odznaczony 80 medalami i honorowymi krzyżami.
Cena oryginalnej flaszki 4 korony.
Flaszki na próbę 70 i 30 hal.
Gdzie nie ma składów, wysyłamy wprost. Składy będą wszędzie urządzone. (Naśladownictwo sądowo zabezpieczone).
Józef Archleb i Ska
parowa destylarnia w Pradze.
Dyrektor: Józef Archleb, e. i k. nadworny dostawca, kawaler król. greck. orderu Odkupiciela, były kierownik e. i k. nadwornej fabryki librow „La Ferme” w Dobruszce. 642 1

Tutki z najprzedniejszej bi-
buły egipskiej
i specjalnej francuskiej
„Abadie”
„Primus“
Uznane powszechnie za najlepsze. — Wszędzie do nabycia.
Główny skład na Kraków: **Janecek & Woyciechowski,**
skład papieru, Rynek główny Nr. 8. 20 8 0

Parcelacja.
W okolicy Bochni, 2 1/2 klm. od stacji kolejowej oddalony **majątek w objętości 410 morgów** ornej, bardzo dobrej gleby, **zostanie częściowo rozparcelowany pod bardzo korzystnymi warunkami.** Połowa ceny kupna pozostaje na hipotece, spłacalna w przeciągu dwudziestu lat. 437 9 0
Zgłoszenia uprasza się nadsyłać do p. Ign. Plesnara, Kraków, ul. Jagiellońska 5 parter, „Głos Narodu”.

Dnia 6 i 7 marca 1901
przybędę do Krakowa i w c. k. Klinice okulisty-
cznej sporządzać będę potrzebującym pacjentom
SZTUCZNE OCZY
z natury.
F. Ad. Müller z Wiesbaden
artysta-fabrykant sztucznych ocz. 538
Nowy wynalazek Müllera reformowane sztuczne
oczy. D. R. G. marka ochronna.
Zastępca: **K. Zieliński, Kraków, A-B, 39.**

Do sprzedania
w ZAKOPANEM
„Willa Gerlach“
z oficyną, przy Krupówkach
opodal kościoła położona, nadająca się
zarówno na interes przemysłowy, jak i
całoroczne mieszkanie.
Przy hipotece może pozostać 10.000 K.
długu Powiatowej kasy oszczędności w
Krakowie. — Blizszych wiadomości udzieli
p. **Edward Jachimowicz** —
Kraków, ul. Straszewskiego 1. 28 I. ptr.,
w Zakładzie dentystrycznym WP. Dra Doc.
W. Łepkowskiego. 859 1 10

POTRZEBUJE
dobrej Kucharki
restauracyjnej zaraz, — oraz jest **gar-
kuchnia i kawiarnia** wraz z kon-
cesją do wydzierżawienia. Gotówka po-
trzebna 600 koron. — Wiadomość w re-
stauracji kolejowej w Dębicy. 636 1 6

S Ł O M E
na ściel i paszę i buraki pastewne
młocka rnie czterokonna z kieratem
sprzedaje folwark Zakamycze poc.
Wola Justowska. 574

Po bardzo przystępnych cenach
POLECA FIRMA
P. Matuszewski i M. Beigert
— SZEWSKA L. 8 —
KAWA „Wiktorja” smaczna
1 kg. 1-25
KAWA grubo ziarnista „Cey-
lon” 1 kg. . . . . 2—
HERBATA aromatyczna,
1/3 kg. . . . . —50
również
HERBATA Braci Poppowa w o-
rygin. opakowaniu.
Wysyła się na prowincję 5-cio klg.
paczki franco! 529

DRZEWA i KRZEWY
ozdobne mam do sprzedania na bieżącą
wiosnę 3000 sztuk drzew ozdobnych
różnych odmian, 100 szt. 15, 20, 25 złr.,
2000 sztuk ksztańców 3, 4, 5, metrów
wysokie, silne, grube, z koronami, 100
sztuk 25, 30, 35 złr. **Szczepny owo-
cowe:** Jabłonie, Gruszki, Śliwki, Cze-
reśnie, 1 sztuka 50 centów, 10 sztuk
4 złr. 75 centów; **Brzoskwinie, Wiśnie,
Morele, Węglerki, Nektaryny itp.** Cennik
nowy z objaśnieniem pomologicznym wy-
syłam każdemu opłatnie. — E. Ukiński,
Zarząd ogrodów w Olszy-Dwór, o. poc.
Kraków. 406 7 10

1 faska 5 kg. bryndzy owczej najl. 2-40
1 faska 5 kg. „ostrej 2—
1 paczka 5 kg. sera szwajc. górskiego 3-25
1 paczka 5 kg. papryki najprzedniej 3-25
1 faska 5 kg. smalcu wieprzowego 3-20
1 paczka 5 kg. kiełbas wędzonych 3-30
1 paczka 5 kg. słoniny paprykowan. 3-20
1 kilo szynki . . . . . 85 cent.
100 kg. słoniny grubej . . . 56 złr.
poleca **KIEFER FELIKS Lei-
bitz** (Węgry). 457 6 1

Do sprzedania
różne przybory do malowania, staluga,
szkatułki na farby, pędzle, wazy do ry-
sowania, różne rysunki, stare sztychy,
obrazy olejne, bardzo dużo obrazków tre-
ści religijnej i t. p., przy ul. **Krowo-
derskiej L. 122, 1-sze piętro.** 573 3 3

Sklep z pokojem
na wyszynk wódek lub na wiktualy, od
1-go kwietnia do wynajęcia, przy ulicy
Krowoderskiej L. 122. 572

**Kancelarja notarialna w Czar-
nym Dunajcu** poszukuje 577 3 3
kandydata
od dnia 1 maja b. r.

Uwagi Godne
franco! franco!
563 2 8 Kor. hal.
5 kg. bryndzy 1-a 7— do 7-50
5 „ sardynek maryn. I. 3-60 „ 3-80
5 „ śledzi marynow. I. 6-50 „ 7—
5 „ „ 25 szt. mlecz. 6-20
5 „ „ 25 „ miesza 4-50 „ 5—
5 „ **kalefiarów** 3-80 „ 4-20
5 „ **pomarańczęw** 3-60 „ 4—
5 „ **makaronu** I. 4-50
5 „ **młoda jatołi** 7-50
5 „ **ryża włoskiego** 3-80
5 „ **gryziku pszennego** 3—
5 „ **peמידerów w but.** 3-60
oraz polecam sery, sardynki w oliwie
marynowane, sardynki w puszkach ba-
szany hit p.

Maść Winogronowa
na rany wszelkiego rodzaju i oparzenia
1 pudełeczko 20 do 50 halerzy.
TOMASZ GUROWICZ
BUDAPEST.

L. 192.
KONKURS!
Celem obsadzenia posady **kontrol-
ora miejskiego** z placą 800 kor.
rocznie (która następnie podwyższoną zo-
stanie), dalej z prawem otrzymania do-
datku procentowego w wysokości 10%
od placę i prawem do stabilizacji, roz-
pisuje się niniejszym konkurs, z termi-
nem wnoszenia podań do dnia **15 go**
marca b. r. — Kandydat na posadę
ma wykazać:
a) niezakładowy charakter,
b) że 40 lat życia nie przekroczył,
c) że posiada egzamin państwowy z ra-
chunkowości lub egzamin kwalifika-
cyjny, oraz odpowiada wymogom rozp.
Wydz. kr. z 20/V 1898 l. 25422 Dz.
u. kr. Nr. 88.
d) świ. dectwo zdrowia,
wreszcie obowiązany jest z chwilą obję-
cia obowiązku złożyć kaucję służbową w
wysokości jednorazowej placę.
Magistrat Myślenice
dnia 22-go Lutego 1901 r.
590 1 3 Burmistrz **Pindela** mp.

FOTOGRAFIA.
Dwie kamery 13x18 i 21x27, dwa ob-
jektwy dobre, starszej konstrukcji, Weit-
winkel „Steinheila”, satynka do polysku
tanie do nabycia — **KURNATOWSKI,**
Kraków, Sukiennice. 516

Piękny Majątek
Obszar 345 morg, w tem roli i łąk 120
morg, lasu do cieciga zdanego 40 morg,
reszta ładne zapuste i kultury, w prze-
licznej okolicy, nadającej się na zakład
hydropatyczny lub kąpielowy, z piękna-
mi alejami w lesie, wraz z inwentarzami
do sprzedania
za 35.000 złr. Obciążony 13.000 złr., mo-
że pozostać ponadto 10 — 15.000 złr.
przy hipotece, — ma do sprzedania **Ig.
Plesnar** ul. Jagiellońska 1. 5, „Głos
Narodu”. 500 3 3

!! Każdy sam Adwokate
W księgarni lud. **EDW. FEITZL**
w Cieszyne (Teschene) śl. austr.,
niedawno:
ADWOKAT LUDO
podręcznik prawniczy, zawierają-
objaśn. ustaw, przykłady skarg, p
podań, wzory świadectw, kwitów k
któw, testamentów i t. d. Cena z
sytką K. 2.50 za egz. Większa ilość
Obszerne cenniki różnych książeł
mo i franco. 639 1

UCZNI
poszukuje Księgarnia
S. A. KRZYŻANOWSKIEG
w Krakowie.
Dwóch Zdolnych
praktykantów
z dobrymi świadectwami, znajdzie
szczenie w handlu towarów mieszka
A. Pakalskiego w Andrych
631 1 2

C. k. urząd pocztowo-telegraf
w Strzyżowie przyjmuje 633 1
praktykanta
z ukończoną 6-stą klasą gimn
lub realną.

Osoba starsza
inteligentna doświadczona w różnych
bościach przy pielęgnowaniu chorych,
szukuje miejsca do pielęgnowania chorych
lub opieki sędziwych osób może tak-
żają się całym gospodarstwem i kuchen-
na plebanji, lub w włoście, ebarczona
familją, oraz wychowaniem tejże w mi-
scu, na prowincji lub zagranicą. Zg-
szczenia osobiste lub pisemne, przyjmuje
p. Paryl, Kraków, ul. Ogrodowa Nr.
w sklepie. 637 1 3

STANISŁ. PANEŁ
w Pietnicach p. Dobromil 63
sprzedaje 1 kg. kiełbasy . . 65 — 70
" 1 „ słoniny mid. 60 — 65
" 1 „ sadła . . . . 70 — 75

KAMIENIC
2. piętrowa
narozna, wolna od podatku la
do sprzedania.
Potrzeba do dopłaty 10.000
od których będzie rocznie 11
Wiadomość u właściciela
Siemradzkiego Nr 9, lub u P.
Ignacego Plesnara, Kraków, ul.
Jagiellońska 1. 5 parter, „Głos
rodu”. 600

Amatorów dobrej
HERBATY
zwraca się uwagę na
HERBATY INDO-CEYLONSKIE
które niedawno wprowadziłem w ha-
gdyż sobie ogólne zdobyły uznanie.
Odnaczają się wybitnym
aromatem i bardzo pięknym kolorem
Nr. 41 **DARLING** 1/2 kilo k. 5 h.
paczka 1/8 kilo netto k. 1 h.
Nr. 42 **AONAR** 1/4 kilo k. 6 h.
paczka 1/8 kilo netto k. 1 h.
Można te **HERBATY** używać osobno
siebie lub jako domieszke do innej
HERBATY chińskich. 614

Wszędzie do nabycia lub wprost
w **Magazynie HERBAT z Ra-
JULIUSZA GROSSEG**
w Krakowie, Rynek, Pałac Sp

Do sprzedania
MASZYNA PAROWA z kotłem stoją-
o sile 3 koni;
KOCIOŁ PAROWY leżący, o sile 1 ko
CYLINDER do bezpośredniego ruchu
rowego, o sile 1/4 konia;
POMPA wodna ssąco tłocząca, do ma-
nowego lub ręcznego ruchu zas-
wana;
POMPA wodna takaż, ręczna — obie
bryki Garwensa;
POMPY skrzydlowe do przepompow-
spirytusu, wina, nafty itp. płynów
REZERWOAR lamionkowy (Chamot)
pojemności 1000 litrów;
KOCIOŁ miedziany zwykły, na 60 litrów
LADY bufetowe z płytami marmurowe
ALTANY do sprzedaży wody sodowej
PRZYRZĄD do fabrycznego wyrabi-
pudełek drewnianych na szwarc i t.
Wszystko używane, lecz w dobrym sta-
K. Rząca i Chmurski
597 2 3 w Krakowie.

LEGAWIEC
czystej rasy, z dobrej familji, pod-
do tresury, mający 4 miesiące, jest
do sprzedania. Wiadomość w Cza-
Wsi Nr. 12, — lub: **G. Maszał** w
karni W. Korneckiego, ul. św. Jana